

Hâkimiyet milletindir,
bir kişiye devredilemez.

Evet

Hayır

Başkanlığa Hayır

AKP'nin başkanlık
rejimine toplu bakış

>> 8

Sendikal faaliyet
suç değildir

>> 4

İKD:
"Biz emekçi kadınlar
Hayır diyoruz"

>> 3

Vatan, Cumhuriyet, Emek için

Gençlik Başkanlığa
"Hayır" diyor!

>> 13

Nisan 2017
Sayı 44

yenidünya

halk gazetesi

Kurucusu: **Mustafa Suphi** (1883-1921)

2.50 lira (KDV dahil)

www.yenidunyagazetesi.com

AKP Akbank grevini
yasakladı

Akbank grevi, AKP'nin hükümete geldiği 2002 yılından bu yana yasakladığı 11. grev olarak tarihe geçti. Kararda Erdoğan'ın da imzası var.

>> 5

Biz Cumhuriyetten vazgeçmeyiz! Başkanlığa hayır diyoruz!

Biz eşit ve özgür vatandaşız. Başımıza despot istemeyiz!

Can ve mal güvenliği ortadan kalktı. Vurgunculuk, talan diz boyu. Ekonomi çöküyor. Çiftçi perişan. Esnaf iki yakasını bir araya getiremiyor. Gençlerimiz işsiz. Kadınlar ayrımcılığa uğ-

ruyor, cinayete kurban gidiyor. Eğitim akıl bilim ve çağdaşlıktan uzaklaştı. Bütün vatandaşları kaderde, sevinçte ve üzüntüde ortak yapacak milletçe büyük bir atılıma ihtiyacımız var. Kal-

kınma istiyoruz, refah istiyoruz, kardeşlik istiyoruz, başı dik yaşamak istiyoruz. Milletin derdini tasasını unutup bir kişinin keyfi için Cumhuriyetten ve demokrasiden vazgeçemeyiz.

>> 2

Suriye zafer yolunda

Suriye halkının 2011'de başlayan emperyalist-gerici istilaya karşı direniş savaşı yedinci yılına girdi.

Zafer Suriye'nin olacaktır. Suriye'nin zaferi aynı zamanda Türkiye'nin zaferi olacaktır. Suriye'nin zaferi aynı zamanda antiemperyalist direniş cephesinin zaferi olacaktır.

>> 12

> ISSN 1301-9031

ibrahim akseloğlu

Asgari ücret
gerçekten asgari!

>> 11

hülya kortun

Alt akıl

>> 3

Biz Cumhuriyetten vazgeçmeyiz! Başkanlığa hayır diyoruz!

İşgalci emperyalistlere karşı Milli Kurtuluş Savaşımızı yöneten Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan 1920'de ilan ettiği gibi, "Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir. Hiçbir kişiye bırakılamaz."

Bu devirde padişahlık olmaz!

Biz Cumhuriyeti 29 Ekim 1923'te kurduk. Özgür ve eşit vatandaş olduk. Millet olarak kendi kendimizi yönetme hakkımız var. Özgürlükten, eşitlikten, kendi kendimizi yönetme hakkından vazgeçmeyiz.

Biz vatandaşız! Kula kulluk edene yazıklar olsun!

Aklımız var, fikrimiz var. Milletin ortak akli meclisten, meclisin ortak akli hükümetten, bakanlar kurulunun ortak akli tek kişinin aklından üstündür. Millete hesap veren Meclis, Meclise hesap veren cumhurbaşkanı ve hükümet isteriz. Bakanlar kurulunun ve başbakanın ortadan kaldırılmasını kabul etmeyiz. Cumhurbaşkanının tek başına bütün hükümetin yerine geçmesine razı olmayız.

Tek kişilik hükümet olmaz!

İki yüz yıllık mücadeleyle kurduğumuz Cumhuriyetin bütün anayasalarında açıkça belirtildiği gibi, "Kanun yapma/Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez." Kararname çıkarma yoluyla kanun yapma ve Türkiye'yi keyfine göre yönetme yetkisi tek kişiye verilemez.

Tek kişi Meclisten üstün olamaz!

Cumhurbaşkanına istediği anda kimseye sormadan danışmadan bir kararnameyle işçilerin kıdem tazminatını ortadan kaldırma yetkisi verilemez. Aynı şekilde, cumhurbaşkanına istediği anda bir kararnameyle memurları kadrodan çıkarıp sözleşmeli personel yapma yetkisi verilemez.

Kıdem tazminatımızdan, memurluk kadro hakkımızdan vazgeçmeyiz!

Cumhurbaşkanına istediği anda bir kararnameyle ücretleri düşürme, maaşları azaltma, ikramiyeleri kaldırma, asgari ücreti azaltma, emeklilik yaşını yükseltme yetkisi verilemez. Biz işçiyiz, memuruz, emekçiyiz. Anamızın ak sütü gibi helal haklarımızı bir kişinin iki dudağına bırakmayız.

Biz bir kişinin kapıkulu değil, onurlu emekçileriz!

Cumhurbaşkanına tek başına olağanüstü hâl ilan etme yetkisi verilemez. Olağanüstü hâl düşünce, örgütlenme ve toplanma özgürlüğünün keyfi biçimde ortadan kaldırılması demektir. Partilerin, sendikaların, derneklerin hak aramasının yasaklanması demektir. Keyfi olarak iş-ten, okuldan atılmak demektir.

Özgürlük onurumuzdur. Özgürlüğümüzden vazgeçmeyiz!

Cumhuriyetimizin bütün anayasalarında açıkça belirtildiği gibi, "Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır." Partili cumhurbaşkanına Hâkimler ve Savcılar Kurulunu, Anayasa Mahkemesini, Yargıtayı, Danıştay, bölge mahkemelerini, ilk derece mahkemelerini doğrudan ve partisi aracılığıyla belirleme yetkisi verilemez. Tek kişiye bağlı mahkemenin kararı adalet olmaz. Adalet olmazsa vatan, cumhuriyet elden gider, emek öksüz kalır.

Hâkimler ve savcılar tek kişiye bağlanırsa artık adaletten hiç söz edilemez!

İnsan beşerdir, şaşar. Seksen milyonun kaderi tek kişinin aklına emanet edilemez. Emperyalist Amerika, Avrupa, İsrail, Fethullah Gülen darbecileri, terör örgütleri, her türlü yetkiyi elinde toplayan tek kişiyi daha önce de şahit olduğumuz gibi kolayca aldatır.

Kişi aldanır. Fakat vatana, cumhuriyete, emeğe sahip çıkan milletin ortak akli aldanmaz!

Can ve mal güvenliği ortadan kalktı. Vurgunculuk, talan diz boyu. Ekonomi çöküyor. Çiftçi perişan. Esnaf iki yakasını bir araya getiremiyor. Gençlerimiz işsiz. Kadınlar ayırmacılığa uğruyor, cinayete kurban gidiyor. Eğitim akıl bilim ve çağdaşıktan uzaklaştı. Bütün vatandaşları kaderde, sevinçte ve üzüntüde ortak yapacak milletçe büyük bir atılıma ihtiyacımız var. Kalkınma istiyoruz, refah istiyoruz, kardeşlik istiyoruz, başı dik yaşamak istiyoruz. Milletin derdini tasasını unutup bir kişinin keyfi için Cumhuriyetten ve demokrasiden vazgeçmeyiz.

Biz Cumhuriyetin eşit ve özgür vatandaşız. Başımıza despot istemeyiz!

Başkanlık gelirse şu anda 4 yılda yapılan seçim hakkımız da elimizden gidecek. Çünkü seçim artık 5 yılda bir yapılacak. Zaten Meclisin ve bağımsız mahkemelerin denetiminden kurtulan başkanın 5 yıl boyunca her yaptığını sineye çekmek zorunda kalacağız.

Biz kadın erkek, genç yaşlı, her görüşten, her inançtan, her kökten bütün vatandaşlar 16 Nisan'da sandığa gidip başkanlığa hayır diyeceğiz.

**Vatan, Cumhuriyet, Emek için Hayır!
Adalet, Huzur, Ağız Tadı için Hayır!
Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik için Hayır!**

İKİD: “Biz emekçi kadınlar Hayır diyoruz”

Yaşamın her alanında eşitsizlik, haksızlık, hukuksuzluk, baskı ve tahakküm ile karşı karşıya olan biz emekçi kadınlar, bu yıl ki 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’nü başkanlığa karşı direnerek kutluyoruz.

“Tek kişi diktatörlüğü”nün önünü açan başkanlık, yürütme yetkisini Bakanlar Kurulunu ortadan kaldırarak tek başına cumhurbaşkanına bırakıyor, yasama yetkisinin büyük kısmını cumhurbaşkanına devrediyor, bağımsız olması gereken mahkemeleri cumhurbaşkanına bağlayarak ona yargı yetkisi de veriyor. Sonuç olarak, egemenliğin kullanılmasını tek bir kişiye bırakıyor.

Biz kadınların

başkanlığa Hayır demesi için gerekçesi çok!

Başkanlık, kadın emeğinin esnek biçimde sömürülmesini, kadınların kayıt dışı çalıştırılmasını, taşeron çalışmayı, kıdem tazminatı hakkımıza yönelik saldırıları, kadınların her geçen gün yoksullaştırılmasını daha da ağırlaştıracaktır.

Başkanlık, kadınlara ve ebt bireylere yönelik şiddeti, tacizi, tecavüzü ve cinayetleri daha da arttıracaktır.

Başkanlık gerici, ırkçı, cinsiyetçi eğitimi daha da yaygınlaştıracak, bilim dışı ve antilaik uygulamalarla çocuklarımızın geleceğini yok edebilecek, çocuklarımızı sistemin kölesi hâline getirebilecektir.

Başkanlık, kadınları çalışma yaşamından uzaklaştıracak, kadınların eve hapsedilmesinin önünü açacaktır.

En önemlisi uzun süredir gündemde olan ve en çok kadınları koruyan Cumhuriyetin en önemli kazanımı laiklik, tek bir kişinin emriyle ortadan kaldırılabilir.

Başkanlığa karşı en güv sesimizle Hayır

Biz emekçi kadınlar, işçilerin, emekçilerin, bütün yurttaşların yaklaşık iki yüz yıllık mücadeleye elde ettiği haklar gibi, özel olarak bizim de elde ettiğimiz bütün hakları yok edecek başkanlığa, 16 Nisan’da Hayır diyeceğiz.

Biz emekçi kadınlar hem siyasette hem ekonomide, hem fabrikada hem büroda hem tarlada, hem partilerde hem sendikalarda hem meclislerde, hem okulda hem evde eşitlik ve özgürlük istiyoruz.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günümüz kutlu olsun.

hülya kortun

Alt akıl

Tanzimatın, Birinci Meşrutiyetin, 1908 devriminin, Ulusal Kurtuluş ve Cumhuriyet devriminin Türkiye toplumunun bütününe getirdiği ilerici ve devrimci kazanımları yok etme hırsıyla yanıp tutuşanlar karşıdevrimci siyasal programlarını uygulamak için şartların olgunlaştığını sandılar. Gerici dünya görüşleri beyinlerini felç, vurgunculukları gözlerini kör etti. Amerikancı-Fethullahçı 15 Temmuz darbesine karşı oluşan geniş ulusal demokratik birliği kendi kerametleri saydılar. Darbeye direnen halk kitlelerinin emperyalizmden, işbirlikçi kapitalizmden ve gericilikten kendilerine özgü yollarla kopmaya başladığını anlamadılar. Kendi tapulu köleleri belledikleri kitleleri istedikleri her yöne sevk edebilecekleri kuruntusuna kapıldılar. Başkanlığı dayatmaya karar verdiler.

Yanlış hesap

Emperyalizmin dolaylı silahlı saldırısı altında mahşerin ortasına sürüklenen ülkemizi başkanlık dayatmasıyla daha da zayıflatmayı göze aldılar. Halkı özenle birleştirmek, bütün ulusal demokratik güçleri toparlamak en acil görev durumuna gelmişken tam tersini yaptılar. Kitleleri paramparça etmek pahasına başkanlığı geçirirlerse emperyalizmin tekrar kendileriyle iş tutmaya razı olacağını varsaydılar. Irak, Suriye ve Libya’da emperyalizmin planlarında rol alarak sadece o ülkeleri değil, Türkiye’yi de yangın yerine çevirdikleri gerçeğinden zerre kadar ders almadılar. 15 Temmuz darbesinin püskürtülmesinde açıkça Türkiye’nin yanında yer alan, sonrasında da Türkiye’nin nefes almasını sağlayan İran, Suriye, Irak ve Rusya’ya karşı Arabistan, Katar ve yeni ABD yönetimiyle birlikte yeni oyunlara girişmeye hazır oldukları mesajını verdiler. Gerçi Arabistan ve Katar’dan epeyce dolar kaptılar fakat ABD’den umduklarını elde edemediler. Aksine, ABD’ye tam teslim olmazlarsa daha ağır yaptırımlara uğratılacaklarını gösteren hamlelerle karşılaştılar.

Küçük oyunlar fayda etmez

Başkanlığı dayatanlar, bunun üzerine, emperyalizme karşı Türkiye’yi koruyacak etkili önlemler almak yerine, kitleleri yanıltmak için, Almanya ve Hollanda ile göstermelik krizler yarattılar. Halk kitlelerini, sade emekçileri özne değil, nesne sayan; asla değişmeyen, gelişmeyen, bilinçlenemeyen, aklını fikrini kullanamayan, kendi siyasal deneyimlerinden ders çıkarmaktan aciz topluluklar olarak görenlerin küçük kurnazlığı da fayda etmeyecek.

NATO’dan ayrılmayı, İncirlik üssünü kapatmayı, Suriye ve bölge ülkeleriyle dost olmayı, terör çeteleriyle ilişkileri koparmayı, Türkiye halkından ve komşu halklardan özür dilemeyi, vatanın cumhuriyetin emeğin değerlerine saygı göstermeyi, özelleştirmeleri iptal etmeyi, dış ve iç büyük sermayeden kopmayı, bağımsız toplumcu bir ekonomi kurmayı kâbus sayanlar kitlelerin kendilerinden koptuğunu görecekler.

Halkın felaketi

Alt akıl işte böyle bir şey. Halk kitlelerini aşağılayan, güçlülerin karşısında çaresiz

kalan ve onlara yaltaklanan, güçsüzlerin karşısında despot kesilen, küçük kurnazlıklarla herkesi her zaman kandırabileceğini sanan zavallıların oyuncağı olmak, bir halkın başına gelecek en büyük beladır. Anayasayı her adımda çiğneyerek meşrutiyetini yitirenlerin başkanlık hırsı alt aklın parlak bir örneğini oluşturuyor.

“Muhallifler için” alt akıl

Alt aklın bir de muhaliflere musallat olan türü var. İlle de başkanlık diye tutturuların küçük kurnazlıklarını, iktidar manevralarını gerçekten emperyalizmden kopma çabası sanıp ne hikmetse endişeye kapılanlar var. Onları emperyalizme tam teslimiyete zorlamak için ellerinden geleni yapıyorlar. Emperyalistlere güvence veriyorlar. İktidardaki alt akıl sahiplerinin gözünü korkutmayı marifet sayıyorlar. Emekçi halk kitlelerini ise tıpkı iktidardaki küçük kurnazlar gibi aşağılıyorlar.

İnanılmaz örnekler

Örneğin, Yalçın Küçük, “Türkiye NATO’dan ayrıldığı andan itibaren darbe olur” diye buyuruyor. (Sputnik, 24.11. 2016)

Mustafa Sönmez, sermaye için güven istiyor. “Türkiye ekonomisinin dış kaynakla döndüğünü unutmamak gerekiyor. Dış kaynakla dönen bir ekonomik sistemde dışarıyı ciddiye almalısınız. ... Bu koşullarda sermaye için güven tesis etmeniz mümkün değil” diyor. (Sputnik, 2.12.2016)

Kötücül masallar

Merdan Yanardağ, solu halk kitlelerinden uzak tutmak için elitist masallar anlatıyor, emekçilere iftiralara savuruyor. “Bundan tam bir yıl önce, iktidardaki siyasal ve dinci gericilikle kalabalıkların ilişkisini değerlendiren bir yazı kaleme almıştım. ... emekçiler ya da genel olarak halk, tarihte her zaman devrimci ve ilerici bir rol oynamaz. Tam tersine çoğu kez tutucu, karşı devrimci ve gerici bir rol oynar. ... Solcular saf, vicdanlı ve iyi kalpli insanlardır. Halka, emekçilere, işçi sınıfına, yoksullara hatta bütün insanlara inanırlar... Onların iyi ve haklı oldukları konusunda hiçbir şüpheleri yoktur. Ancak genellikle yanırlar. Hayal kırıklığına uğrar, aldatılırlar.” (ABC gazetesi, 4.12.2016)

Metin Çulhaoğlu, “Bize gelince; biz batılıyız, bu kadar... Nokta” diyebiliyor. (İleri Haber, 10.12. 2016)

Uyanış

Alt aklın muhalifleri hedef alan bu türü, görüldüğü gibi, alt akıllı gerici iktidar sahiplerinin kurnazlıklarına ve manevralarına sahte bir inandırıcılık sağlamaya hizmet ediyor. Hırs küpü zavallıların içi boş efelenmelerine kılıf hazırlıyor. Sonuçta, alt aklın iki türü birbirini bütünlüyor ve halkı gerçekten güçsüzleştiriyor.

Ne var ki, Türkiye halkı, sade emekçiler uyanıyor. Başına gelen felaketlerden ders çıkarıyor. Doğruyu eğriden ayırmayı öğreniyor. Alt aklın her iki türünün de zararlarını anlıyor. Gücünün farkına varıyor. Vatan cumhuriyet emek için birleşmenin can alıcı önemini kavlıyor. Başkanlık dayatmasını da, gerici masalları da elinin tersiyle itiyor. Emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı uzun mücadeleye hazırlanıyor.

AKP'li yıllarda grev yasakları: "Greuden korkuyorlar"

AKP Hükümeti işbaşına geldiği 2002 yılından bu yana işbaşında bulunduğu nerdeyse her yıl başına bir grevi 'erteleme' adı altında fiilen yasakladı. Hükümetin son grev yasağı icraatı Akbank oldu. Bu yasaklama ile birlikte 2003 yılından bu yana 11 grev yasaklanmış oldu.

Grev ertelemeyi adet hâline getiren hükümet, grev yasakları kapsamını genişletmek için ilk adımını Hava-İş ile THY arasında sürdürülen toplu sözleşme döneminde attı. Toplu sözleşme görüşmelerinin tıkanması ve grev aşamasına gelmesi üzerine, havacılık iş koluna grev yasağı getiren yasa değişikliği, 29 Mayıs 2012'de AKP oylarıyla kabul edildi. Bu yasak kararı 7 Kasım 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6356 sayılı yeni Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Yasası'nda kaldırıldı.

Ancak, AKP Hükümeti, 22 Kasım 2016 tarihinde çıkardığı 678 sayılı KHK ile grev yasağı kapsamını 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 63. maddesinde "Karar verilmiş veya başlanmış olan kanuni bir grev veya lokavt genel sağlığı veya milli güvenliği bozucu nitelikte ise Bakanlar Kurulu bu uyuşmazlıkta grev ve lokavtı altmış gün süre ile erteleyebilir" şeklindeki grev erteleme koşullarına, "büyükşehir belediyelerinin şehir içi toplu taşıma hizmetlerini, bankacılık hizmetlerinde ekonomik veya finansal istikrarı bozucu nitelikte olması" nı ekleyerek genişletti.

- 1- 1 Temmuz 2003; Petrol-İş'in örgütlü olduğu Petlas Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ'deki grev oldu. AKP Hükümetinin ilk grev yasağı oldu.
- 2- 8 Aralık 2003; Kristal-İş üyesi 5 bin Paşabahçe işçisinin grevini daha başlamadan yasakladı.
- 3- 30 Ocak 2004; Camda grev yasağın kalkmasının ardından, Paşabahçe işçileri greve yeniden başladı. Hükümet, grevi ikinci kez yasakladı. 'Milli güvenliği bozucu' gerekçesine 'Genel sağlık' gerekçesi de eklendi.
- 4- 21 Mart 2004; Lastik-İş'in toplu iş sözleşmesi görüşmeleri uzlaşmazlıkla sonuçlanınca 20 fabrikada 5 binin üzerinde işçi grev kararı aldı. Bakanlar Kurulu süratle grevi yasakladı.
- 5- 1 Eylül 2005; Türkiye Maden-İş'in örgütlü olduğu Erdemir Madencilik'teki grev yasaklandı.
- 6- 27 Haziran 2014; Kristal-İş Sendikasının örgütlü olduğu 5 bin 800 işçinin Şişecam'a bağlı 10 cam fabrikasında 8 gündür sürdürdüğü grev, genel sağlığı ve milli güvenliği bozucu nitelikte olduğu gerekçesiyle yasaklandı.
- 7- 21 Temmuz 2014; Türkiye Maden İşçileri Sendikasının Çöllolar Kömür Sahası işyeri ile Çayırhan Kömür İşletmesinde alınan grev kararı, genel sağlığı ve milli güvenliği bozucu nitelikte olduğu gerekçesiyle yasaklandı.
- 8- 30 Ocak 2015; Birleşik Metal-İş Sendikasının örgütlü olduğu Anadolu Isuzu, Demisaş Döküm, Federal Mogul, Sarkuysan ve Türk Prysmian Kablo'nun da olduğu 22 fabrikada grev yasaklandı.
- 9- 18 Ocak 2017; Birleşik Metal-İş Sendikasının Asil Çelik grev kararı milli güvenliği bozucu nitelikte olduğu gerekçesiyle yasaklandı.
- 10- 20 Ocak 2017; Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu EMİS'e bağlı işyerlerinde 2200 işçiyi kapsayan grev, Erdoğan'ın da imzasının bulunduğu bir kararla 'milli güvenliği bozucu' nitelikte olduğu gerekçesi ile yasaklandı.
- 11- 20 Mart 2017; Banksis'in ilan ettiği Akbank grevi, daha 6 saat geçmeden 'Ekonomik ve finansal istikrarı bozucu nitelikte' olduğu gerekçesiyle yasaklandı.

Sendikal faaliyet suç değildir

Tüm Taşıma İşçileri Sendikası TÜMTİS Ankara Şube yöneticileri hukuka ve yasalara aykırı bir kararla Horoz Kargo'da yürüttükleri örgütlenme çalışmaları nedeniyle hapis cezasına çarptırıldı. Cezanın gerekçesi ise insanın aklına hakaret eden cinsten. Sendikacılar "TÜMTİS üyesi işçilerin sayısını çoğaltmak, bu şekilde aidat gelirini artırmak" ve o sırada zaten tatilde olan işyerinin çalışmasına mani olarak "iş ve çalışma hürriyetini engellemek" suçuyla cezalandırıldılar. Karar bu hâliyle sendikal faaliyeti suç sayıyor. Hedefte tüm sendikal hak ve hürriyetler var.

Patronun talebiyle harekete geçmişlerdi

TÜMTİS'in 2007 yılında Horoz Kargo'da yürüttüğü örgütlenme çalışmaları sırasında şirket yönetimi 20'den fazla işçiyi işten çıkarmış ve sendikanın Ankara şube yönetimi ile ilgili olarak şikayette bulunmuştu. Şikayet üzerine sendikacılar bir gece yarısı baskısıyla evlerinden gözaltına alınmışlardı. Sendikacılar çıkarıldıkları Özel Yetkili Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından tutuklanmış ve 6,5 ay tutuklu kalmışlardı.

Paralelci hâkimler karar verdi Yargıtay onadı

5 yıl süren yargılama neticesinde mahkeme sendika yöneticisi ve üyeleri hakkında 1 yıldan 6,5 yıla kadar hapis cezaları verdi. Dosya Yargıtay'a gitti. Yargıtay 16. Ceza Dairesi hiçbir insani gerekçeye sığmayan bu hukuksuzluğu onayladı. Oysaki bu aşamaya gelene kadar önce özel yetkili mahkemeler kapatılmış, daha sonra da bu kararı veren heyet FETÖ üyesi olmakla suçlanarak görevden alınmıştı. Yani kararı veren

hâkimlerin verdikleri kararları yasalara ve vicdanlarına göre değil, FETÖ elebaşlarından aldıkları talimatlarla verdikleri ortaya çıkmıştı. Aslında tek başına bu bile yargılamanın yenilenmesi gerektiğini ortaya koyuyor.

Patronun cezalandırılması gerekirken

Bu arada bir başka gelişme tek başına sendikacıların beraat ettirilmesi ve patron tarafının cezalandırılması gerektiğini ortaya koyar nitelikteydi. İşten atılan bütün işçiler işe iade davalarını kazandılar. Şirket yönetiminin TCK 118'i ihlal ettikleri ortaya çıkmıştı. Bu maddeye göre bir kimseye karşı, bir sendikaya üye olmaya veya olmamaya, sendikanın faaliyetlerine katılmaya veya katılmamaya, sendikadan veya sendika yönetimindeki görevinden ayrılmaya zorlamak amacıyla, cebir veya tehdit kullanan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Ayrıca cebir veya tehdit kullanılarak ya da hukuka aykırı başka bir davranışla bir sendikanın faaliyetlerinin engellenmesi hâlinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Karar kabul edilemez

Sendika yöneticisi ve üyeleri şu an hapiste. Hem de bütün bu hukuka ve akla aykırı gerekçelerle. Hem de paralelci oldukları ortaya çıkan hâkimlerin verdikleri kararlar. Türkiye sendikal hareketi ve işçi sınıfı bu karara karşı koyacak, sendikacılığın suç sayılmasını asla kabul etmeyecektir. Yargılama derhâl yenilenmelidir. Şirket yöneticileri sendikal hak ve özgürlükleri önleme suçundan mahkeme karşısına çıkarılmalıdır.

Metal işçisi başkanlığa hayır diyor

Birleşik Metal İş Sendikasının üyeleri arasında yaptığı ankete göre metal işçilerinin yüzde 62'si referandumda "Hayır" diyecek. Ankete katılan işçilerin yüzde 65,4'ü bugün seçim olsa AKP ve MHP'ye oy vereceğini belirtiyor.

Dikkat çekici sonuçlar

1068 kişinin katılımıyla, kapalı zarf usulü ile gerçekleştirilen ankette dikkat çekici sonuçlar çıktı. Sendika üyelerinin yüzde 65,4'ünün AKP ve MHP seçmeni olduğu hâlde yüzde 62'sinin başkanlığa "Hayır" diyecek olması bu partilerin üst yönetiminin tabanlarından kopmaya başladığının bir işareti.

Ankete katılan işçilerin yüzde 73'ü 15 Temmuz darbe girişimini "Milli iradeye CIA ve ABD destekli FETÖ darbesi" olarak nitelendiriyor. Ama başkanlığa verilen destek yüzde 38'lerde kalıyor. Bu durum da AKP ve MHP üst yönetimlerinin 15 Temmuz Büyük Halk Savunmasına katılan halktan kopmaya başladığının işareti. Bu işaretin bir kanıtını da metal işçilerinin yüzde 26'sının "15 Temmuz darbeydi ama Ak Parti darbeyi kendi siyasal çıkarı için kullandı" demiş olması veriyor.

Başkanlık istikrar getirmez

Anket sonuçlarına göre her beş işçiden biri kredi kartı borcu batağında. Genel olarak borcu olanlar incelendiğinde ise işçilerin yüzde 62,4'ünün 10 bin lira ve üzeri borcunun olduğu görülüyor. Yüzde 15,9'u ise borcum yok, diyor. Borçlu olan işçilerin yüzde 45'i biraz, yüzde 47,8'i çok zorlanıyor. Borçluluk ve referandum ilişkisi tutum bağlamında sonuçlara yaklaşıldığında ise borçlarını ödeme zorluğu içinde olanların "Hayır"a daha

çok yöneldiği görülüyor. Bu da "Başkanlık istikrar getirecek" fikrinin metal işçileri arasında tutmadığını gösteriyor.

Kıdem tazminatı fona devredilemez

Anket sonuçlarına göre metal işçisi kıdem tazminatı konusunda hükümeti ve patronları kuvvetli bir biçimde uyarıyor. İşçilerin yüzde 71,4'ü kıdem tazminatının fona devredilmesine karşı. Yüzde 82,1'i ise kıdem tazminatının kaldırılmasını grev nedeni olarak sayıyor.

Çalışma yaşamındaki sorunlar

İşçiler çalışma yaşamının öncelikli sorunlarını, önem sırasına göre, şöyle sıralıyor: Emeklilik yaşı, ücret düşüklüğü, işsizlik, sendikaların güçsüzlüğü, işçi lehine yasal düzenleme eksikliği, sosyal güvenlik sisteminin yetersizliği.

İşçilerin yüzde 39,3'ü kimyasal madde, toz, duman ve zararlı gazlar soluduğunu belirtiyor. Yüzde 38,7 gürültü veya şiddetli sarsıntıya maruz kaldığını söylüyor. Kaza riski yaşadıklarını söyleyenlerin oranı ise yüzde 31,4. İşçilerin yüzde 20,6'sı ağır yük kaldırıyor. Zor duruş şekli veya harekete maruz kalanların oranı yüzde 12. Patron tarafından tehdit edici, rahatsız edici davranışlara maruz kalanlar yüzde 15,9. İşçilerin yüzde 43,4'ü ise zaman baskısı altında çalışıyor. Göz yorgunluğu ve görsel odaklanma sorunlarına maruz kalanların oranı yüzde 24.

Birleşik Metal İş Sendikasının çalışması önümüzdeki dönemde işçi sınıfı hareketi için mücadele alanlarını ve olanaklarını ortaya koyması bakımından değerli. Şimdi sıra bu verileri örgütlenme hamlesiyle birleştirmekte.

AKP

Akbank grevini yasakladı

Akbank grevi, AKP'nin hükümete geldiği 2002 yılından bu yana yasakladığı 11. grev olarak tarihe geçti. Kararda Erdoğan'ın da imzası var. Karar, "Ekonomik veya finansal istikrarı bozucu olmak" gerekçesine dayandırılıyor. Bu gerekçe OHAL döneminde çıkarılan ve grev yasaklama gerekçelerini genişleten 678 sayılı kanun hükmünde kararname ile eklenmişti.

En temel haklar bile çok görülüyor

Akbank yönetimi ile Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası BANKSİS arasında yürütülen toplu sözleşme görüşmeleri, banka yönetiminin uzlaşmaz tutumu yüzünden tıkandı. Akbank işçisinin talepleri, çalışanların yöneticilerin keyfi kararlarıyla işten atılmasının önlenmesi, toplu sözleşmeden bütün çalışanların yararlanabilmesi ve bir buçuk yıldır verilmeyen zam ve sosyal hakların verilmesinden ibaretti. Yönetim bu en temel hakları bile çalışanlarına vermemek için toplu sözleşme masasında uzlaşmaz bir tutum takındı.

İşçi düşmanlığı

Akbank yönetiminin bu işçi düşmanı tutumu AKP hükümeti ve Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından da destek gördü ve işçilerin ekmek mücadelesine, yapıp yapılmadığı bile belli olmayan bakanlar kurulu kararıyla, bir darbe vurulmuş oldu. Tabii ki hem Akbank işçisi, hem de Türkiye işçi sınıfı bu işçi düşmanı tutuma karşı da mücadelesini sürdürecektir. Yasaklama kararının etkisinin, yaratıcı ve inatçı bir mücadele ile en aza indirilmesi mümkün. Daha önce grevleri yasaklanan Birleşik Metal İş üyelerinin yürüttüğü ve kazanımla sonuçlandırdığı mücadeleler oldukça zengin örnekler sunuyor.

Çapa işçisi Sosyal-İş'te birleşti

DİSK'e bağlı Sosyal-İş Sendikası, İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi'nde çoğunluk sendikası olarak örgütlenmesini tamamladı. Sosyal-İş, Türkiye'de taşeron işçilerin örgütlenmesine öncülük eden sendikalardan biri. Ayrıca bu alanda giriştiği hukuk mücadeleleriyle de işçilerin daha güvenceli olabilmesi yönünde birçok kazanımın altında imzası olan bir sendika.

Örgütlenme kararlılığı

Örgütlenme çalışmaları Çapa işçisinin ve sendika yönetiminin gösterdiği kararlılıkla kısa süre içinde sonuç verdi. Çoğunluğun sağlanması üzerine harekete geçen sendika yönetimi, Genel Başkanı Metin Ebetürk ve Genel Sekreter Celal Uyar'dan oluşan bir heyet ile 20 Mart 2017 tarihinde, İÜ Çapa Tıp Fakültesi Başhekimisi Prof. Dr. Şükrü Öztürk'e nezaket ve tanışma ziyaretin-

de bulundu. Sendikadan yapılan açıklamaya göre görüşme olumlu bir havada geçti.

Sendika yönetimi, toplu iş sözleşmesi için yasal prosedürü başlatmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı nezdinde girişimlere başladı.

Yeni adımların habercisi

Çapa Tıp Fakültesindeki taşeron işçilerinin, yıllardır taşeron sistemine karşı mücadele etmeyen ve taşeron işçileri ile

hiçbir alakası olmayan sendikaları bir kenara itip, taşeron işçilerin örgütlenme çalışmalarının öncülerinden olan Sosyal-İş'i tercih etmeleri, sendikanın bu alana dönük yeni örgütlenme hamlelerinin ilk işareti olarak kabul ediliyor. Aynı zamanda sendikanın iş kolunun diğer alanlarına dönük olarak başlattığı örgütlenme hamlesinin de ilk sonuçlarından biri olarak değerlendiriliyor.

Hollanda seçim sonuçları belli oldu

Hollanda'da 15 Mart 2017 Çarşamba günü iki meclisten oluşan Hollanda Parlamentosunun İkinci Meclisi (Tweede Kamer) için seçimler yapıldı. 75 sandalyeli Birinci Meclis (Eerste Kamer) ve 150 sandalyeli İkinci Meclisten oluşan Parlamentosunun İkinci Meclis üyelerinin seçimi için yaklaşık 13 milyon seçmen sandığa gitti. Faşist partilerin yükselişte olduğu Avrupa'nın eski sömürgecilerinden olan Hollanda'da da seçimlerden merkez sağda bulunan Halkın Özgürlük ve Demokrasi Partisi ve lideri Mark Rutte birinci çıkarsa da ülkedeki faşist parti burada da yükselişini sürdürdü.

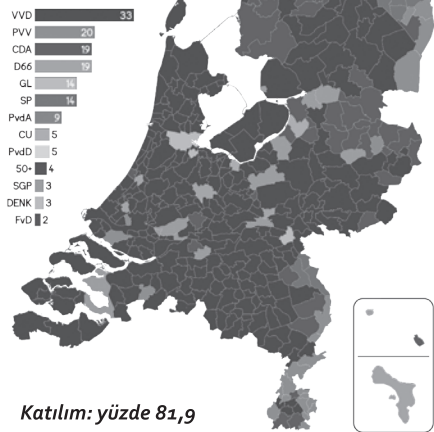
Seçimlere Türkiye ve Hollanda arasındaki kriz damgasını vurdu. Uzmanlar krizin Hollanda seçimlerini etkilediği görüşünde. Büyük rekabet içinde geçen seçimlere katılım yüzde 85 olurken, seçimde 2 milyon 200 bin civarı oyla toplam oyların yüzde 21'ini alan Mark Rutte'nin başını çektiği parti birinci oldu. Eski baş-

bakan olan Rutte seçimi yeniden kazanmasına karşın bir önceki dönem çıkardığı 41 milletvekili sayısına ulaşamadı. Bu defa 33 milletvekili çıkarabildi.

Geçen seçimlerde İşçi Partisinden sonra 3. parti olan ve 15 sandalyesi bulunan Geert Wilders'in başını çektiği faşist parti Özgürlük Partisi bu seçimlerde sandalye sayısını 20'ye yükselterek 2. parti oldu. Geçen seçimlerde 2. parti olan ve 38 sandalye kazanan İşçi Partisi ise hüsrana uğradı ve bu seçimlerde sadece 9 milletvekili çıkarabildi. Uzmanlar İşçi Partisinin bu yenilgisini geçen dönem hükümet ortağı olmasına rağmen hükümetin diğer ortağı Mark Rutte'nin emek düşmanı ve saldırgan hiçbir politikasına ses çıkarmamasına bağlıyor. Seçimlerin diğer kazananları Hıristiyan Demokrat Çağrı ve Demokratlar 66 partileri oldu. Hıristiyan Demokrat Çağrı sandalye sayısını 13'ten 19'a yükseltirken, Demokratlar 66 Partisi de sandalye sayısını 12'den 19'a yükseltti.

Seçimlerde sandalye sayısını en çok yükselten ise Yeşil Sol Parti oldu. Bir önceki seçimlerde 4 sandalyesi bulunan parti bu seçimlerde 10 yeni sandalye kazanarak sandalye sayısını 14'e çıkardı. Seçimlere katılan diğer partilerden Sosyalist Parti 14, Hıristiyan Birlik Partisi 5, Hayvan Hakları Partisi 4, Reformcu Siyaset Partisi 3, Türkiye'den göç edenlerin kurduğu Denk Partisi 3 ve Demokrasi Forumu Partisi 2 milletvekili çıkardı.

2017

Arjantin'de öğretmenler grevde

Emekçiler dünyanın her yanında son dönemde iyice saldırganlaşmaya başlayan küresel kapitalizmin saldırılarına karşı mücadele ediyor. Kapitalizm işçilerin elindeki hakları yok etmek istiyor. Ücretleri düşürüyor, çalışma koşullarını kötüleştiriyor, toplu sözleşmeleri tanıtmıyor ve devamlı işçi haklarına saldırıyor.

İşte Arjantin'de de artan gıda fiyatları ve enflasyona karşı eğitim emekçileri sokağa çıktı. İki günlük greve çıkan öğretmen-

ler grevin ilk gününde başkent Buenos Aires sokaklarında yürüyüş yaptılar. Devamlı artan enflasyon sonucu öğretmen maaşlarının eridiğini söyleyen öğretmenler ücretlerine zam yapılmasını ve insan onuruna yakışır bir hayat sürebilecek bir ücret talep ediyorlar.

Öğretmenler sadece başkent Buenos Aires sokaklarında değil, aynı zamanda ülkenin başka kentlerinde de ücret artışı için sokakları doldurdular.

ABD'den Rus şirketlerine ambargo

Donald Trump'ın ABD Başkanlığına seçilmesinden sonra bütün dünyada ABD-Rusya ilişkilerinin yumuşayacağı düşünülüyordu. Ancak görünen o ki ABD-Rusya ilişkileri gittikçe geriliyor. ABD yönetiminin sekiz Rus şirketine daha ambargo uygulaması iki devlet arasındaki ilişkileri daha da gereceğe benziyor.

ABD bu sekiz şirkete ambargo uygulamasının gerekçesini bu şirketlerin İran, Kuzey Kore ve Suriye'ye 2009 yılından bu yana silah ve askerî teçhizat satmak olarak açıklıyor. Dünyanın en büyük silah satıcısı ABD, bu şirketlerin bu ülkelere silah satarak ABD'nin silah-

sızlanma yasasını ihlal ettiğini iddia ediyor.

ABD'nin ambargo koyduğu şirketler şunlardır: Rosobornexport, 150. Havacılık Onarım Fabrikası, Aviaexport, Bazalt Bilim ve Araştırma Şirketi, Bilimsel Üretim Şirketi, Ulyanovsk Yüksek Sivil Havacılık Okulu, Ural Sivil Havacılık Eğitim Merkezi ve Zhukovsky-Gagarin Hava Kuvvetleri Akademisi.

İki yıl boyunca yürürlükte kalacak mevcut yaptırımlar, ABD'li kurum ve acentelerin bu şirketlerden mal ve hizmet satın almasını ve yine bu şirketlere silah ve askerî malzeme satmasını yasaklıyor.

Siyonist İsrail uçağı düşürüldü

Suriye ordusu, Suriye hava sahasını ihlal eden dört Siyonist İsrail uçağından birini düşürdü. Suriye Arap Cumhuriyeti Merkez Komutanlığı, Suriye uçaksavar sisteminin işgal edilmiş topraklar üzerinde bir İsrail uçağı vurduğunu ve düşürdüğünü açıkladı. Suriye Ordusu Merkez Komutanlığı, ayrıca İsrail uçaklarının Palmira bölgesinde bulunan Suriye ordusu birimlerini hedef aldığını belirtti. İsrail Ordusu ise yaptığı açıklamada İsrail hava kuvvetlerinde hiçbir kayıp olmadığını

belirtti. Daha öncesinde ise bir İsrail televizyon kanalı yaptığı haberde, İsrail hava kuvvetlerinin Suriye'yi vurduğunu, sonrasında ise Sovyet yapımı S-200 füzeleri tarafından saldırıya uğradığını duyurmuştu. İsrail uçağı 17 Mart 2017 tarihinde Suriye'de bulunan birkaç hedefi vurup geri dönerken düşürülmüştü. RIA Novosti ajansının geçtiği habere göre İsrail televizyon kanalı Suriye tarafından fırlatılan S-200 füzelerinden birisinin, İsrail füzesi tarafından imha edildiğini de açıkladı.

Yemen'de mücadele sürüyor

Yemen halkı Yemen'e saldıran ve ülkeyi abluka altına almaya çalışan Suudi Arabistan rejimini ve ona destek olan Amerika'yı protesto etti. Amerikan emperyalizminin körfezdeki bekçisi Suudi rejimi yıllardır Yemen'de kamu binalarına, hastanelere, meydanlara saldırılar düzenliyor ve Yemen halkını katlediyor.

Bu katliamlara ve uygulanan ablukaya karşı Yemen halkı 24 Mart Cuma günü sokaklara çıktı. Suudi Arabistan'ın Yemen'e uyguladığı ablukayı kınayan halk, bu ablukanın ülkede kıtlık yarattığını haykırdı. "Yemen halkına saldırmak ve Yemen'in egemenliğini ihlal etmek, Yemen halkına kıtlığı yaşatmak Suudi rejiminin ve ABD yönetiminin suçudur" diyen Yemen halkı Birleşmiş Milletleri ve uluslararası toplumu da seyirci kalmakla suçladı.

Suudi Arabistan Yemen'e saldırarak Körfez'de ABD çıkarlarını korumaya devam ederken Yemen halkı kendini hem emperyalizmin şerrinden hem de işbirlikçilerinin saldırılarından korumaya çalışıyor. Bütün saldırılara karşı ayakta durmaya çalışıyor.

Rusya'da terörist saldırı

Rusya'nın Saint Petersburg kentinde, 3 Nisan 2017 Pazartesi günü öğleden sonra şehir metrosunda terörist saldırı düzenlendi. Saldırıda son gelen bilgilere göre 10 kişi öldü, 47 kişi de yaralandı.

Patlama, metro aracı Teknoloji Enstitüsü istasyonu ile Sennaya Polşad istasyonu arasında giderken meydana geldi. Rusya Federasyon Konseyi Savunma ve Güvenlik Komitesi patlamanın parça tesirli bombadan kaynaklandığını açıkladı. Yapılan açıklamada patlamanın terörist saldırı olduğunun da altı çizildi.

Açıklamaya göre parça tesirli bombaların önceden metroya bırakıldığı, metro aracının Sennaya

Polşad istasyonuna yaklaştığı zaman da patlatıldığı belirtildi. Saldırıda patlamayan bir diğer bombanın da imha edildiği açıklandı.

Rusya Sağlık Bakanı Veronika Skvortsova ise saldırıda ölenlerin ve yaralananların isimlerinin en kısa zamanda açıklanacağını belirtti.

Rusya'nın Suriye'de Batılı emperyalistler ve emperyalizmin işbirlikçileri tekfirçilere karşı, Suriye halkının yanında yer alması uzun zamandan bu yana, hem emperyalistleri hem de işbirlikçilerini rahatsız ediyor. Bu durum böyle bir terörist saldırının emperyalizmin ve işbirlikçilerinin işi olduğunu akıllara getiriyor.

İngiltere'de terör saldırısı

Emperyalizmin maşalığını yapan IŞİD bu defa İngiltere'de saldırdı. Dünyayı kana bulayan IŞİD'li teröristler Londra'da kan döktüler. 22 Mart 2017 tarihinde yapılan saldırıyı IŞİD daha sonra yaptığı açıklama ile üstlendi.

Londra'da saldırıya geçen IŞİD'li terörist önce kullandığı aracı Westminster köprüsünün üzerinde yayaların ve üç polisin üzerine sürdü. Daha sonra da araçtan inerek İngiliz Parlamento binasına doğru koşarak buradaki bir polise bıçakla saldırdı ve polisi yaraladı.

Ağır yaralanan polis kaldırıldığı hastanede ve yine kaldırımında bulunan üç sivil de IŞİD'li teröristin araçla kaldırımına çıkarak çarpması sonucu hayatını kaybetti.

Londra polisinin yaptığı açıklamaya göre saldırıda biri polis toplam dört kişi hayatını kaybetti, yaklaşık elli kişi de yaralandı.

NATO Doğu Avrupa'da gerilimi tırmandırıyor

Dünyanın en büyük emperyalist askerî ittifakı NATO'ya ait yüzün üzerinde askerî araç, küçük bir Doğu Avrupa ülkesi olan Estonya'ya konuşlandırıldı. Küçük bir ülke olan Estonya'ya NATO gibi bir emperyalist-saldırgan ittifakın 2. Dünya Savaşından sonra bu çapta bir askerî yığınak yapması tamamen Rusya'ya gözdağı vermeyi amaçlıyor. NATO'nun gerilimi tırmandıran bu saldırgan tarzı insanlığın geleceğini de tehdit ediyor.

Tanklar, motorlu top sistemleri, diğer askerî savaş teçhizatları Almanya ve İngiltere'den hareket ederek 22 Mart 2017 Çarşamba günü Estonya'ya vardı. Challenger 2 tankları, Terrier, Titan ve Trojan zırhlı istihkâm araçları, zırhlı piyadeleri içeren bu askerî konuşlanma Estonya'nın Rusya sınırına sadece 150 km uzaklıktaki Tapa askerî üssüne yerleştirilecek. İngiltere Savunma Bakanı Mic-

hael Fallon bu konuşlanmanın 2. Dünya Savaşından bu yana Doğu Avrupa'da gerçekleştirilen en büyük askerî konuşlanma olduğunu belirtti. Fallon, Nisan ayında 800 İngiliz askerinin de tanklar ve ağır silahlarla NATO görev çerçevesinde Tapa üssüne ulaşacağını belirtti.

Emperyalist güçlerin

askerî organizasyonu NATO

NATO, bölgemizde bulunan Irak'ı ve Libya'yı işgal eden, Suriye'yi işgale yeltenen ve bu ülkelerde milyonlarca insanın kanını döken savaş makinesinin adıdır. NATO, 15 Temmuz'da Türkiye'de darbe yapmaya kalkan şeriatçı terör örgütü FETÖ'nün de destekçilerinden. Böylesine saldırgan ve halk düşmanı bir emperyalist örgütü, tıpkı bizlerin kendi ülkemiz topraklarındaki NATO üslerini söküp atacağımız gibi Doğu Avrupa halkları da kendi topraklarından söküp atacaktır.

AKP'nin başkanlık rejimine toplu bakış

I. Giriş

AKP'nin öngördüğü başkanlık rejimi, kavramın siyasal ve teknik bütün anlamlarıyla “tek kişi diktatörlüğü”nün önünü açıyor. Çünkü bu rejim, yürütme yetkisini tek başına cumhurbaşkanına bırakıyor. Bununla yetinmiyor, cumhurbaşkanına kararname çıkararak yasama/kanun yapma yetkisi veriyor. Daha da öteye geçiyor, yargı yetkisini kullanan bütün devlet organlarını cumhurbaşkanına bağımlı kılıyor.

“Başkanlık, “tek kişi diktatörlüğü”nün önünü açıyor.”

A. Cumhuriyet anayasalarına açıkça aykırı

Bu düzenlemeler Cumhuriyet anayasalarına açıkça aykırıdır:

Birincisi, Cumhuriyet döneminin bütün anayasaları gibi, mevcut anayasaya göre de, “Yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.” (Madde 8)

İkincisi, Cumhuriyet döneminin bütün anayasaları gibi, mevcut anayasaya göre de, “Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez.” (Madde 7)

Üçüncüsü, Cumhuriyet döneminin bütün anayasaları gibi, mevcut anayasaya göre de, “Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır.” (Madde 9)

B. Tek kişinin egemenliği

Yürütme yetkisini Bakanlar Kurulunu ve Başbakanlığı ortadan kaldırarak tek başına cumhurbaşkanına bırakan, yasama yetkisinin büyük kısmını cumhurbaşkanına devreden, bağımsız olması gereken mahkemeleri cumhurbaşkanına bağlayarak ona yargı yetkisi de veren bu düzenlemeler, sonuç olarak, egemenliğin kullanılmasını tek bir kişiye bırakıyor.

Oysa, Cumhuriyet döneminin bütün anayasaları gibi mevcut anayasaya göre de “Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir” ve “Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz.” (Madde 6)

C. Değiştirilemez hükümler de çiğneniyor

Yürütme, yasama ve yargı yetkilerini cumhurbaşkanında toplayarak egemenliğin kullanılmasını tek bir kişiye bırakan bu teklif, yine aynı şekilde, Cumhuriyet döneminin bütün anayasalarında olduğu gibi, mevcut anayasada da bulunan “Türkiye Devleti bir Cumhuriyet-

tir” (Madde 1) ve “Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir” (Madde 2) hükümlerini de dolaylı olarak çiğneniyor. Üstelik, hatırlayalım ki, mevcut anayasanın bu iki maddesi de anayasanın “değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez” hükümleri arasında yer alıyor. (Madde 4)

II. Rejimin özü

AKP'nin öngördüğü başkanlık rejiminin özü Meclis ve kurullar yönetimi yerine tek kişi yönetimini kurmaktır. Rejimde yürütme, yasama ve yargı erklerine ilişkin bütün düzenlemeler bu öze uygun olarak belirleniyor. Meclisin cumhurbaşkanını siyasal olarak denetlemesi imkânsızlaştırılırken, hukuksal olarak denetlemesi de olağanüstü zorlaştırılıyor.

A. Yürütme yetkisi tek kişide

AKP rejiminde yürütme yetkisi tek başına cumhurbaşkanına tanınıyor. Üstelik bu cumhurbaşkanı resmen partisiz ve tarafsız değil, resmen partili ve taraflı.

Bakanlar Kurulu ve Başbakanlık ortadan kaldırılıyor. Şimdiye kadar Bakanlar Kuruluna ve başbakana tanınan bütün yetkiler, bütçe hazırlama yetkisi dahil, cumhurbaşkanına devrediliyor.

“Bakanlar ve Cumhurbaşkanlığı yardımcılarını düpedüz cumhurbaşkanının sekreteri durumuna indiriliyor.”

Bakanlar düpedüz cumhurbaşkanının sekreteri durumuna indiriliyor. Bakanlar ve bir yenilik olarak getirilen cumhurbaşkanı yardımcılarını, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olan kişiler arasından cumhurbaşkanı tarafından atanıyor ve görevden alınıyor. Cumhurbaşkanı yardımcılarını da bakanlar gibi sadece sekreter niteliğinde. Eğer bir milletvekili, cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakan olarak atanırsa, milletvekilliği sona eriyor. Yani cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanlar seçilmiş milletvekili değil, tek başına cumhurbaşkanının kararıyla atanan ve görevden alınan bürokrat statüsünde bulunuyor.

Cumhurbaşkanı üst düzey diğer bütün kamu yöneticilerini de Meclise veya herhangi bir kurula sormadan tek başına atayabiliyor ve görevden alabiliyor.

B. Tek kişi,

yasama yetkisine ortak oluyor

AKP'nin öngördüğü başkanlık rejiminde cumhurbaşkanı tek başına kararname çıkarabiliyor. Böylece cumhurbaşkanı Millet Meclisine ait olması gereken yasama yetkisine ortak ediliyor.

Öngörülen düzenlemede cumhurbaşkanının “yürütme yetkisine ilişkin konularda” kararname çıkarabileceği belirtilmiş olsa da, aslında cumhurbaşkanına yasama yetkisi de veriliyor.

Çünkü cumhurbaşkanı cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları, üst düzey kamu yöneticilerini kararnameyle atamakla kalmıyor, bu atamalara ilişkin usul ve esasları da tek başına kararnameyle belirliyor. Oysa atama usul ve esaslarını belirlemek yürütmeye değil, devletin esas yapısına, kuruluş ilkelere ilişkin bir konudur. Yani, cumhurbaşkanı devlet işlerinin yürütülmesi konusunda tek karar verici olmakla kalmıyor, devlet kurumlarını örgütleme/yapılandırma yetkisine de kavuşuyor. Bir başka deyişle, kararname yoluyla kanun yapıyor.

Öngörülen düzenleme, atama usul ve esaslarını belirleme yetkisini cumhurbaşkanına vermekle de yetinmiyor. “Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenir” hükmüyle, devletin temel yapısına ilişkin olan ve mutlak kanun yoluyla yapılması gereken geniş kapsamlı düzenlemeleri yapma yetkisini bile cumhurbaşkanına devrediyor.

1. Yetersiz sınırlamalar

Tek kişiyi kanun yapma yetkisiyle donatmanın halktan ne kadar büyük tepki alacağını bilen AKP tepkileri azaltmak üzere üç sınırlayıcı hüküm getiriyor.

Birinci sınırlamaya göre, cumhurbaşkanı temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile siyasal haklar ve ödevlere ilişkin kararname çıkarmayacak. (Fakat burada söylenmeyen olgu, sosyal ve ekonomik haklar ve ödevlerle ilgili konuların, her ne hikmetse, bu sınırlamanın dışında bırakılmış olması. Örneğin, memurların kadro, maaş ve ikramiye düzenlemesi, işçilerin ve memurların sendika ve grev hakkı, işçilerin kıdem tazminatı gibi konularda cumhurbaşkanı kararname çıkarabilecek.)

İkinci sınırlamaya göre, kanunda açıkça düzenlenen konularda cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamayacak.

“Memurların kadro, maaş ve ikramiye düzenlemesi, işçilerin ve memurların sendika ve grev hakkı, işçilerin kıdem tazminatı gibi konularda cumhurbaşkanı kararname çıkarabilecek.”

Üçüncü sınırlamaya göre, kanunlarda, kararname konusu ile aynı konuda farklı hüküm bulunması hâlinde kanun uygulanacak. Meclisin aynı konuda kanun çıkarması durumunda cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hâle gelecek.

2. Tek kişi, sınırlamaları aşabiliyor

Ne yazık ki, bu sınırlamalar yurttaşlar için yeterli güvenceyi kesinlikle sağlamıyor. Sözü edilen üç sınırlama çok yetersiz olduğu gibi, getirilen sınırlamaları aşmanın yol ve yöntemleri de açık bırakılmış.

Birincisi, cumhurbaşkanı tek başına olağanüstü hâl ilan edebiliyor. Olağanüstü hâlde çıkarılacak cumhurbaşkanlığı kararnameleri temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile siyasal haklar ve ödevlere yönelik sınırlamalara bağlı değil. Cumhurbaşkanı bu konularda da istediği gibi düzenleme yapabilecek.

İkincisi, cumhurbaşkanı, kararnameleri Meclise sunmadan doğrudan doğruya *Resmî Gazete*'de yayınlama yetkisine sahip olduğu için kanunda açıkça düzenlenmiş konularda da kararname çıkarabilir. Öngörülen rejimde bunu engelleyecek herhangi bir düzenleme bulunmuyor. Zaten değişiklik metni, kararnamede kanundan farklı hüküm bulunabileceğini dikkate aldığına göre, bu sınırlamanın yetersizliğini örtük olarak kabul ediyor. Böyle bir çelişme durumunda emekçilerin, yurttaş çoğunluğunun çıkarına olan hükmü uygulamak büyük bir mücadele gerektirecektir.

Üçüncüsü, Meclis, cumhurbaşkanı kararnamesiyle aynı konuda kanun çıkardığında kararnamenin hükümsüz hâle gelmesi öngörülmemiş olsa da, cumhurbaşkanına kanunları veto etme yetkisi tanındığı için Meclisin bu doğrultuda sonuca ulaşması hiç de kolay olmayacaktır. Çünkü teklife göre, bundan böyle veto durumunda Meclisin aynı kanunu basit çoğunlukla (oturuma katılanların çoğunluğuyla) değil, salt çoğunlukla (Meclis üye tamamının yarısının en az bir fazlasıyla) kabul etmesi gerekecektir.

Ayrıca, cumhurbaşkanına tek başına ve gerekçesiz olarak Meclisi feshedip seçime götürme yetkisinin tanınması cumhurbaşkanına Meclise karşı orantısız bir yaptırım gücü veriyor.

Aynı şekilde, bütçe kanunu teklini hazırlama yetkisinin tek başına cumhurbaşkanına verilmesi, üstelik bütçenin ve geçici bütçenin Mecliste kabul edilmemesi durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesinin yeniden değerlendirilmesine göre artırılarak uygulanması cumhurbaşkanına Meclis karşısında asla kabul edilemez keyfi bir üstünlük sağlıyor. Meclis açısından bakıldığında, Meclis bütçe üzerinde karar hakkını büsbütün kaybediyor.

C. Tek kişi, yargı örgütünü belirliyor
AKP'nin başkanlık rejiminde, resmen partili ve taraflı cumhurbaşkanı, bağımsız ve tarafsız olması gereken yargı örgütünü yaptığı kritik atamalarla belirleyebiliyor. Cumhurbaşkanı bütün yargı örgütü üzerinde yargı yetkisini kullanan kurum, kurul ve bireyleri doğrudan ve dolaylı olarak belirleyebilecek ölçüde olağanüstü büyük güce sahip oluyor.

1. Hâkimler ve Savcılar Kurulu

Cumhurbaşkanı 15 üyeli Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 13 üyesinden 4'ünü doğrudan doğruya atayacak. Kurulun başkanı olarak tanımlanan Adalet Bakanı ile kurulun doğal üyesi olarak tanımlanan Adalet Bakanlığı Müsteşarını da zaten kendisi tek başına görevlendiriyor. Meclis tarafından seçilen öteki 7 üyenin belirlenmesinde de dolaylı olarak en büyük etkiye sahip olacak. Çünkü, birincisi, partisi aracılığıyla bu üyelerin seçiminde söz sahibi olacak. İkincisi, bu söz sahipliği, teklife göre, cumhurbaşkanı seçimi ile Meclis seçimi zorunlu olarak aynı günde yapılacağı için her iki seçimde seçmen tercihleri arasında farklılaşma olasılığı çok küçük kalacağına göre, gayet güçlü olacaktır.

Bilindiği gibi, Hâkimler ve Savcılar Kurulu adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapan; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlayan son derecede stratejik bir kuruldur.

2. Anayasa Mahkemesi

Öte yandan, cumhurbaşkanı anayasa değişikliklerinin, kanunların, kararnamelerin, Meclis iç tüzüğü'nün anayasaya uygunluk denetimini yapan ve bireysel başvuruları karara bağlayan Anayasa Mahkemesinin 15 üyesinden 12'sini atama yetkisine sahip bulunuyor. Meclisin seçtiği kalan 3 üyeyi Hâkimler

ve Savcılar Kurulu örneğinde olduğu gibi partisi aracılığıyla etkileme olanağına da tabii ki sahip oluyor.

3. Yargıtay

Adliye mahkemelerince verilen karar ve hükümlerin son inceleme kurumu olan Yargıtayın üyeleri, cumhurbaşkanının doğrudan ve dolaylı olarak belirlediği Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından seçiliyor. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcivekili, Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından gizli oyla belirleyeceği beşer aday arasından cumhurbaşkanı tarafından atanıyor.

4. Danıştay

İdare mahkemelerince verilen karar ve hükümlerin son inceleme kurumu olan Danıştay üyelerinin dörtte üçü, Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından seçiliyor. Dörtte biri ise yine cumhurbaşkanı tarafından atanıyor.

5. Yüksek Seçim Kurulu

Seçimlerin ve referandumların genel yönetimini, denetimini ve yargısal denetimini yapan Yüksek Seçim Kurulu Yargıtay ve Danıştay Genel Kurulları tarafından seçiliyor.

D. Meclis tek kişiyi siyasal olarak denetleyemiyor

Yürütme yetkisini tekeline alan, Meclisin yasama yetkisine ortak olduğu gibi onu feshetme gücüne de kavuşan, Meclisi dikkate almadan keyfince bütçe yapabilen, ayrıca yargı yetkisini kullanan kurum, kurul ve bireylerin atamasını doğrudan doğruya veya dolaylı olarak yapabilen cumhurbaşkanının Meclis tarafından siyasal denetimi imkânsız duruma getiriliyor.

Cumhurbaşkanının Meclis tarafından siyasal denetimi imkânsız duruma getiriliyor.

Yürütme yetkisini tek başına kullanan cumhurbaşkanı (ve onun sekreterleri niteliğini taşıyan cumhurbaşkanı yardımcılıkları ile bakanlar) Meclisten güvenoyu almıyor ve güvensizlik oyuyla düşürülemez. Mecliste cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanı yardımcılıkları ve bakanlar hakkında gensoru verilemiyor. Cumhurbaşkanına hiçbir şekilde

soru sorulmuyor. Cumhurbaşkanı yardımcılıkları ve bakanlara sadece yazılı soru sorulabiliyor, sözlü soru hakkı kaldırılıyor.

E. Meclis tek kişiyi hukuksal olarak neredeyse hiç denetleyemiyor

Meclisin cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanı yardımcılıkları ve bakanlar hakkında suç işlemleri durumunda hukuksal-cezai denetim yapıp onları Anayasa Mahkemesine sevk etme yetkisi ise çok yüksek oranlara bağlandığı için neredeyse imkânsız kılınmış. Cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanı yardımcılıkları ve bakanlar hakkında böyle bir iddada bulunmak Meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunu (yarıdan fazlasını), soruşturma açılması üye tam sayısının beşte üçünü, Yüce Divana sevk kararı vermek üye tam sayısının üçte ikisini gerektiriyor.

Cumhurbaşkanının, hukuksal denetimini gerçekleştirecek olan yargı örgütüyle nasıl bir ilişki içinde olduğu ortada.

Dolayısıyla, cumhurbaşkanının siyasal denetimi sadece seçimden seçime halka bırakılmış. Seçim yoluyla halk denetimi ise dört yılda bir yapılan seçimlerin beş yılda bir yapılacak olmasıyla daha da uzak bir tarihe atılmış.

III. Sonuç

A. Neredeyse mutlak hükümdar

Kısacası, AKP'nin başkanlık rejiminde cumhurbaşkanına tanınan yetkiler neredeyse mutlak hükümdara özgü olan yetkiler. Tek kişi neredeyse mutlak egemen oluyor. Yürütme yetkisi sadece onda. Yasama yetkisine sahip. Yargı yetkisini kullanan bütün organlar ona bağlı.

“Başkanlık rejiminde cumhurbaşkanına tanınan yetkiler neredeyse mutlak hükümdara özgü olan yetkiler.”

Cumhurbaşkanının mutlak egemenden sadece iki farkı var.

Cumhurbaşkanının mutlak egemen hükümdardan birinci farkı yasama yetkisini Meclisle paylaşıyor olması. Fakat bu paylaşımında asıl güçlü ortak kendisi. Çünkü

Meclisi gerekçesiz feshedebiliyor ve Meclissiz bütçe yapabiliyor.

Cumhurbaşkanının mutlak hükümdardan ikinci farkı ise seçimle göreve geliyor olması. Yani getirilmek istenen cumhurbaşkanı seçilmiş bir padişah.

Gücü zayıflatılmış bir Meclisle çalışan seçilmiş bir padişah. AKP'nin başkanlık rejiminde cumhurbaşkanı işte böyle biri. Seçilmiş padişahın cumhuriyetle ilişkisi neredeyse hiç kalmamış. Çünkü Anayasaya göre egemenlik, kayıtsız şartsız millettir ve egemenliğin kullanılması hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz.

B. Egemenlik devrediliyor

AKP'nin başkanlık rejimi tek kişi yönetimini dayatıyor. Seçilmiş padişahlığı getiriyor. Kayıtsız şartsız milletin olan egemenliğin kullanılmasını tek kişiye bırakıyor. 23 Nisan 1920'de Millet Meclisini kurarak vatani emperyalist işgalcilerden kurtaran, 29 Ekim 1923'te Cumhuriyeti kurarak egemenliğine sahip çıkan halka, “egemenliğini beş yıl boyunca tek kişiye devret, o seni bildiği gibi çekip çevirsin” diyor. Yani Cumhuriyeti fiilen ortadan kaldırıyor. Egemenliği halktan alıyor, tek kişiye devrediyor. Halktan kula kul olmasını istiyor. Milyonlarca yurttaşın aklından izanından vazgeçmesini, kaderini bir faniye teslim etmesini emrediyor.

C. Cumhuriyet anayasası ortadan kalkıyor

AKP'nin öngördüğü başkanlık rejimi Cumhuriyet anayasasını ortadan kaldırıyor. Milletlin kayıtsız şartsız egemenliğini sona erdiren. Meclisin yasama yetkisini partili ve taraflı cumhurbaşkanına devrediyor. Bakanlar Kurulunu, Başkanlığı, tarafsız Cumhurbaşkanlığını, bağımsız ve tarafsız yargıyı yok ediyor.

Başkanlık, Cumhuriyet anayasasını ortadan kaldırıyor. Milletlin kayıtsız şartsız egemenliğini sona erdiren.

D. Böyle bir rejim olur mu?

Hayır, olmaz. Böyle bir rejim olmaz. Türkiye halkı bu çağda padişahlığın olmayacağını bilir. Türkiye'nin anayasa birikimine, bağımsız, demokratik, laik, sosyal hukuk cumhuriyeti mücadelesine açıkça aykırı başkanlık rejimine izin vermez. Vatan cumhuriyet emek değerlerini bırakmaz. Ulusal iradesini çiğnetmez. Cumhuriyetten vazgeçmez, başına despot geçirmez.

İşçi, köylü, emekçi, bütün yurttaşlar, genç yaşlı, kadın erkek, her kökten, her görüşten, her inançtan Türkiye halkı 16 Nisan'da başkanlık rejimine hayır diyecek.

AKPLi yıllarda hayvancılık; “Mili Tarım Projesi”

Türkiye’de son yıllarda hızla yok olan yerli sığır ırklarının yerine özendirilen ithal sığır türleri yerel lezzetlerin de yok olmasına neden oluyor. TÜİK verilerine göre 1991 yılında 6.685.683 olan yerli ırk büyükbaş hayvan sayısına karşın, 1.253.865 kültür sığına sahip olan Türkiye’de aradan geçen 25 yılda yerli sığır sayısı hızla düşerken ithal ve melez türlerin sayısı ise aynı oranda artış gösterdi. TÜİK’in 2015 verilerine göre yerli sığır sayısı 1.874.925’e gerilerken ithal büyükbaş hayvan sayısı ise 6.385.343’e çıktı. Bu resmî rakamlara rağmen AKP hükümeti, ‘gelişik, kalkındık’ demeye devam ediyor.

Anadolu kırsalının vazgeçilmez yerli ırk büyükbaş hayvanlarından biri olan manda varlığındaki düşüş ise çok daha büyük. Buna göre Cumhuriyet’in ilk yıllarını kapsayan 1930’lu yıllardaki manda sayısı 500 bin civarında seyrederken, 1960’lı yıllarda 1.250.000 seviyesine yükseldi. Ancak 1990’lı yıllarda hızla düşen manda sayısı, 2007 yılında 80 bin seviyesine indi. Bu büyük düşüşün ardından alınan tedbirlerle 2015 yılında 133.766’ya çıktı.

Çiftçiler tepkili

Çiftçi-Sen genel başkanı Abdullah AYSU, süreci şöyle tarif ediyor: “Türkiye’de hayvancılığı geliştireceğiz diye ekolojimizin temel taşı küçükbaş hayvancılığı dışladık. Bizim ekolojimizdeki otlar kısa boylu. Kısa boylu otları dişleriyle ancak keçi ve koyun kesebilir. Biz ne yaptık? Avrupa’yı taklit edeceğiz diye yüksek boylu otları koparma yeteneğine sahip sığırcılığa yöneldik, destekledik. Koyuncululuğu köstekledik. Ama yüksek boylu ot alanımız çok az. Ortalama yağış miktarımız da ortada. Ot nerede olsun ki! Kuzey Avrupa’da yağış bol, yüksek boylu ot alanı çok. Sığır yetiştirmeye elverişli, koyuna değil. Bizim tersimiz. Biz işte bu ters yola girdik.”

Büyükbaş hayvancılık merkezi Afyon

Bir zamanlar yerli sığır ve manda türlerinin üretim merkezi olan Afyon’daki küçük üreticilerin bugün Almanya, Hollanda ve diğer Avrupa ülkelerinden ithal edilen sığırların yetiştirildiği büyük çiftliklerde işçi konumuna düştüğünü söyleyen Afyonkarahisar Oğuz Boyu Yörükler Türkmenler Derneği Başkanı Şakir Altıntaş, AKP hükümetinin açıkladığı “Milli Tarım Projesi”ni de sert dille eleştirerek “Küçük üretici bitti, Türk hayvancılığı yabancıların eline geçmek üzere” uyarısında bulundu.

Yerli ırk yok ediyor

Bölgedeki hayvan üreticilerinin 30 yıl öncesine kadar hayvanı hastalandığında tedavi edebilecek bilgiye sahip olduklarının altını çizen Altıntaş, şöyle konuştu: “Bu bölge hayvancılık merkeziydi. Yerli ırk ineklerimiz arazide yayılıyor, yılda sadece iki ay yemle besleniyordu. O

da kendi ürettiğimiz kuru yem. Bu inekler günde 8 kilo süt veriyordu ama sütü oldukça kaliteli ve besin değeri yüksekti. Bunu bitirdiler. Yerine günde 20 kilo süt veren ama sütün kalitesi yerli ineği tutmayan, ilaç ve yem bağımlısı Hollanda ineğini getirdiler. Araziye dayanıksız, yem vermezseniz ölür. Bir saat arazide yürüse topal oluyor hayvan. Yemleri, ilaçları çok pahalı.”

Keçicilik terk ediliyor

Bölgedeki keçi üretimi konusunda da bilgi veren Şakir Altıntaş, “Kendisi de Afyonlu olan Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu’nun yıllardır uyguladığı politikalarla keçi üreticilerine kesilen cezalar ve baskılar bu üreticileri yıldırıyor. Hepsi kente indiler. Keçi bu bölgede bitti. Yaylalarda özgür ruhlu olan bu insanlar köleleştiler. İnsanımızın düşürüldüğü bu hâllere isyan ediyorum. Ben bu yaşananlardan kahroluyorum. Bazen hiç dağdan inmeseydim, bunları görmeseydim diyorum. Yörükler, Türkmenler kendi dertlerini çözmekten aciz, varlıklarını borçlu oldukları alanları yok eden iktidarın peşine takılmış gidiyor” dedi.

Köylü yumurtayı marketten alıyor

Altıntaş, Afyon’un önemli bir yumurta üretim merkezi olduğunu ancak bugün köylülerin bile yumurtayı marketten aldığına dikkat çekerek “Bir ay önce 6 lira olan yumurtanın kolisi şimdi 15 liraya çıktı. Afyon bölgesi kendi çabasıyla hayvancılık yapan bir yerdi. Şu anda bu üreticilerin oranı yüzde 20’ye kadar düştü. Hükümetin çıkardığı son düzenlemeler küçük üreticiyi bitirmek amacına hizmet ediyor. ‘Milli Tarım Projesi’ diye açıklanan desteklemeler büyük girişimcilerin işine yarayacak. Şu anda bu bölgede gerçekten işi hayvancılık olmayan başka sektörden şirketler kredi ve hibe veriliyor diye hayvancılığa giriyorlar. Bolvadin’de büyük çiftlikler kurulmaya başladı. Eskiden kendisi hayvancılık yapan köylüler şimdi bu çiftliklerde işçi olarak çalışmaya başladılar” diye konuştu.

Ayçiçek tohumunda dışa bağımlılık artıyor

Türkiye’nin ayçiçeği tohumunun yarıya yakını İsviçreli firma Syngenta üretiyor. Türkiye’nin bir an önce kalıcı çözümler üretilip tohum işine çözüm bulması gerekiyor.

İsviçreli Syngenta lider

2015 yılı rakamlarına göre Türkiye’de 17 bin 494 ton sertifikalı ayçiçeği tohumu üretildi. Firmaların üretim rakamları incelendiğinde Türkiye’nin ayçiçeği tohumunu yabancı firmaların ürettiği görülüyor.

2015 yılı ayçiçeği tohumu üretim rakamları		
Firma	Üretim miktarı (ton)	Toplam üretime oranı
Syngenta	6836 ton	yüzde 39
May - Agro	4192 ton	yüzde 24.22
Limagrain	4132 ton	yüzde 23.6
Pioneer	1222 ton	yüzde 7.05
Diğer 22 firma	788 ton	yüzde 4.5

Ayçiçeği tohumunun toplam üretiminin yüzde 70’e yakınına sadece üç firma üretiyor. Bunlar İsviçre kökenli Syngenta, Fransız Limagrain ve ABD’li Pioneer. Gıda

Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın resmî verilerine göre Türkiye’deki ayçiçeği tohumunun yüzde 69,7’sini bu firmalar üretiyor.

Veriler ayçiçeği tohumunda yerli üretim olarak May Agro firmasının da yüzde 24,22’lik bir payla üretimde söz sahibi olduğunu gösteriyor. Ancak May Agro’nun 4192 ton üretiminin 931 tonu yani yüzde 5,3’ü yabancı çeşitlerden oluşuyor. Yabancı çeşitleri çıktığımızda May Agro’nun yerli üretimdeki payı yüzde 19’a düşüyor.

Milli Tarım yalanı

Ayçiçeği tohumu üretim rakamları hükümet tarafından büyük iddialar ile açıklanan Milli Tarım Projesi’nin gıdada dışa bağımlılıktan başka bir işe yaramadığını açıkça gösteriyor.

Son günlerde Avrupa’nın Türkiye’ye yaklaşımı dikkate alındığında gıda konusunda konunun ne kadar hassas olduğu daha iyi anlaşılıyor.

Yerli tohumu ve küçük üreticiyi güçlendirecek ekonomik politikalar hızla yaşama geçirilmediği sürece Türkiye’nin gıdada dışa bağımlılığı artıyor.

Tahıl üretimi zorda

Türkiye bazı tahıl ürünlerinde 2015 yılını rekor ile kapatmıştı. Bu yıl (2016) ise tahıl üretimi de, değeri de düştü, tahıl üreticileri zararda.

Tahıl ürünleri üretiminin bu yıl bir önceki yıla göre yüzde 8,8 oranında azalarak yaklaşık 35,2 milyon ton olacağı tahmin ediliyor. Şu ana kadar hasadı tamamlanan ürünlerden elde edilen miktarlar bu tahmini destekliyor. 2015 yılında rekor kırarak 22,5 milyon ton olan buğday üretiminde, bu yıl en az yüzde 10’dan fazla düşüş bekleniyor. En fazla düşüş ise yüzde 15 ile arpada bekleniyor.

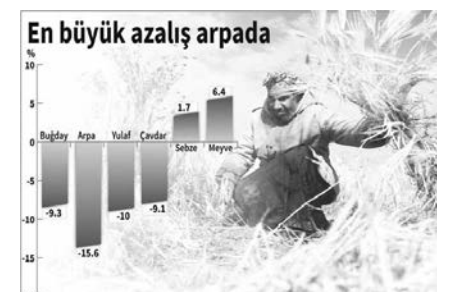
Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Özden Güngör, artan talebe rağmen çiftçinin mağdur olduğunu söyleyerek “1 liradan fazla maliyeti olan buğday, tüccar ve komisyoncular tarafından 80-90 kuruşa satın alınıyor. Çiftçinin yüzde 90’ının bankalara borcu var, satmak zorunda kalıyorlar. Toprak Mahsulleri Ofisi ise hâlâ fiyat açıklamadı. Türkiye’de Trakya büyüklüğünde 4 milyon hektar alan boş beklerken hükümet kendi çiftçisini desteklemek yerine yurt dışında buğday üretimi için arazi kiralyor. Böyle giderse çiftçiler dayanamaz” dedi.

Ziraat Odaları tarafından, Akdeniz, Trakya, Güneydoğu’da yapılan geniş kapsamlı bir araştırma sonucunda, buğday ve arpada verimin çok düşük olduğu, üretimin yüzde 10’dan fazla düşerek 20 milyon tona gerileyeceği, 8 milyon ton olan arpa üretiminin de 6 milyon tona düşeceği tespit edildi.

Ekilmeyen alan büyüyor

Türkiye’nin ekilebilir tarım arazisi 23,9 milyon hektar, bunun 4 milyon hektarı ise ekilmiyor. Bunun sebebinin ise girdi maliyetlerinin yüksekliği olduğunu dile getiren başkan Güngör: “Ekilebilir alanın 7,8 milyon hektarında buğday tarımı yapıldığını ve 2015’te bu alanda 22,5 milyon ton buğday üretimi gerçekleştiğini” söyledi.

Güngör: “Buğdayda girdi maliyetleri çok yüksek. Yaptığımız araştırmaya göre, kilogram başına üretim maliyeti Adana’da 1,10 lira, Hatay’da 1,12 lira, Urfa’da 1 liranın üzerinde. Bunlar en düşük rakamlar. Hasat yapan üreticilerin ürünü 80-90 kuruştan” diyerek sözlerine devam etti

Halkların dayanışma günü 21 Mart

Dünya ırkçılıkla Mücadele Günü 21 Mart, Batı ve Orta Asya halklarının bayramı Nevruz ve Kürt halkının ulusal bayramı Newroz birçok dilde ve renkte dünyanın pek çok bölgesinde kutlandı.

Sharpeville Katliamı olarak da bilinen 21 Mart 1960 tarihinde Güney Afrika halkını yöneten ırkçı beyaz yönetim, protesto gösterilerini silah yoluyla bastırmaya çalışmış ve 69 kişiyi öldürmüştü. Bunun üzerine sosyalist ve bağlantısız ülkelerin ortak çabası sonucu Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 21 Mart'ı Dünya ırkçılıkla mücadele günü olarak ilan etti. Güney Afrika halkının direnişinden doğan bu günü, tüm dünya ırkı, ulusu, dili, dini, inancı nedeniyle ayrımcılığa uğrayanlarla dayanışma günü olarak kutluyor.

Batı ve Orta Asya halklarının bayramı Nevruz soğukların bittiği, doğanın yeniden uyandığı, karanlığın yerini aydınlık ve bereketin aldığı yeni bir günün habercisi olarak yüzyıllardır kutlanmakta.

Kürt halkı ise, 21 Mart'ı despot hükümdar Dehak'ın iktidarının Demirci Kawa önderliğinde yıkıldığı gün olarak kutlamakta. Halka zulmeden hükümdar Dehak, uyguladığı baskılarla halkı susturmuş, halkta hiçbir kurtuluş umudu bırakmamıştı. Ancak, demircilik yapan Kawa'nin önderliğinde harekete geçen halk, Dehak'a isyan ederek kurtuluşunu ilan etti.

Görülüyor ki 21 Mart Orta Asya'dan Güney Afrika'ya kadar geniş bir coğrafyada ortak bir ümidin coşkusu olarak kutlanıyor. Zulme karşı mücadelenin yükseltileceği, emperyalizme, sömürgeciliğe, işgale ve her türlü ayrımcılığa karşı halkların birliğinin ve dayanışmasının pekiştirileceği ortak bir gün olan 21 Mart Türkiye, bölge ve dünya halkları için savaşız ve sömürsüz bir geleceğin müjdecisi.

Ülkemizdeki Newroz kutlamalarının izni siyasi iktidarın o dönemdeki çıkarlarına bağlı olarak değişkenlik gösteriyor. Referandum öncesi tercihleri olumsuz etkilememek isteyen AKP-Erdoğan yönetimi kısmen de olsa Newroz kutlamalarına izin verdi.

Newroz başta İstanbul, İzmir, Hakkari, Van, Cizre, Diyarbakır olmak üzere birçok ilde irili ufaklı kutlamalarla gerçekleştirildi. İstanbul'da Valiliğin son dakika sadece Kartal meydanına izin vermesi üzerine üç farklı bölgede kutlama yapma planı Kartal meydanında ortaklaştırıldı.

Kürt halkının yoğun yaşadığı ve geleneksel kutlamaların odağı olduğu Diyarbakır'daki kutlamalara ise alana bıçakla girmek istediği iddiasıyla emniyet güçleri tarafından üniversite öğrencisi Kemal Kurkut'un vurulması olayı gölge düşürdü. Valiliğin yaptığı açıklamada gencin canlı bomba olma ihtimaline karşı vurulduğu belirtilse de sonradan yayınlanan olay görüntülerinde gencin vücudunun üst bölümünün çıplak olması bu açıklamalarla görüntülerin örtüşmediğini ortaya çıkardı. Olayın hemen ardından yaşanan gelişmeler ise emniyetin ve valiliğin sorumluları araştırmak yerine olayı geçiştirmek üzerine yoğunlaştığını gösteriyor.

Asgari ücret gerçekten asgari!

ibrahim akseloğlu

Asgari ücret, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın çağrısıyla toplanan Asgari Ücret Komisyonu tarafından 2017 yılı için brüt bin 777 lira, 50 kuruş, net bin 404 lira, 6 kuruş (bekâr çalışanlar için) olarak açıklandı.

Asgari ücretin 506 lira, 75 kuruşu kesintilere gittiği düşünülürse, aslında net asgari ücret bin 270 lira, 75 kuruş olduğu ortaya çıkıyor, ancak asgari geçim indirimi olan 133 lira, 31 kuruş eklendiğinde bin 404 lira, 6 kuruş'a çıkıyor.

Asgari Ücret Komisyonu'na katılmayan DİSK, asgari ücretin vergi kesintisi olmadan iki bin lira net, Türk-İş ise vergi kesintisi olmadan bin 600 lira net olmasını önermişlerdi.

Ayrıca Türk-İş, Aralık 2016 ayı için dört kişilik ailenin açlık sınırını (aylık bazda) bin 432 lira, yoksulluk sınırını dört bin 665 lira, bir kişinin geçim maliyetini (aylık bazda) bin 762 lira olarak açıklamıştı.

Birkaç rakam

Türkiye'de 26 milyon çalışan bulunmaktadır. Bunların 13 milyonu işçi statüsündedir.

Asgari ücret 5,5 milyon çalışanı ilgilendirmektedir, bu rakama geçici çalışanlar dahil değildir.

Asgari ücretli çalışanların yüzde 71'ini erkekler, yüzde 29'unu kadınlar oluşturmaktadır. Ancak, kadınlar arasında asgari ücret ve altında ücret alarak çalışma oranı yüzde 44, erkeklerde ise yüzde 31.

Asgari ücretli çalışanlar çoğunlukla gençlerden oluşmaktadır. Yüzde 60'ı 35 yaş altındadır.

Asgari ücretli çalışanların yüzde 61'i evlidir.

Çalışanların bir bölümü asgari ücretin üzerinde maaş almakta, ancak işveren daha az prim ödemek için düşük asgari ücretle çalışıyor gibi göstermektedir. Bu uygulamanın 2,5 milyon kayıt dışı çalışanı kapsadığı araştırmalarda ortaya çıkmıştır.

Araştırmalara göre 1 milyon çalışan asgari ücretin altında ücret almaktadır. Yani işveren asgari ücret göstermesine rağmen, paranın bir kısmını elden geri almaktadır.

Türkiye'de 3 milyon civarında kayıt dışı çalışan bulunmaktadır. Kayıt dışı çalışanlar yüzde 20 tarım, yüzde 27 sanayii, yüzde 52 hizmet işkolundadır.

Kayıt dışı çalışanların yüzde 70'i asgari ücret veya altında ücret almaktadır.

Haftalık çalışma süresi yasal 45 saattir. Oysa, asgari ücretli çalışanlarda haftalık çalışma saati ortalama 53 saattir.

Türkiye, asgari geçimde OECD ülkeleri arasında 26 ülke arasında 20. sıra ile en altta yer almaktadır.

Asgari ücretin satın alma gücü her yıl düşmektedir.

Anayasaya aykırılık

2017 yılı için belirlenen asgari ücret için hükümet yetkililerinin de yer aldığı komisyon açıklandığı anda Anayasa maddelerini ihlal etmiştir.

Anayasa maddeleri açısından asgari ücretin tespiti:

a) TC. Anayasası Cumhuriyetin İlkeleri Madde 2'de geçerli olan "Türkiye Cumhuriyeti, ... demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletidir" ilkesi,

b) TC. Anayasası Devletin temel amaç ve görevleri Madde 5'de "kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır" ile,

c) TC. Anayasası Ücrette adalet sağlanması Madde 55'de "Ücret emeğin karşılığıdır. Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır" maddeleri ile çelişmektedir.

Anayasa ve yasalar eğer tüm vatandaşları ve devlet yöneticilerini bağlıyor ise bu asgari ücret derhal iptal edilmeli, yasalarda tanımlanan haklara göre yeniden düzenlenmelidir.

Taleplerimiz

1- Asgari ücret belirlenirken tüm işçi konfederasyonlarının önerileri temel alınmalı

2- Asgari ücret düzenlenirken İLO sözleşmelerine uyulmalıdır

3- Asgari ücret her tür vergiden muaf olmalıdır.

4- Asgari ücrette AĞİ hariç tutularak hesap yapılmalıdır.

5- Asgari ücret hesaplanırken, kişinin değil ailesinin durumu temel alınmalıdır.

6- Eşit işe eşit uygulanmalı, farklı cinsler arasında ücret ayrımı kaldırılmalıdır.

Türk Dil Kurumu TDK sitesinde asgari sözcüğünün karşılığı; "en az, en aşağı, en düşük, en alt" olarak geçmektedir. Sözcüğün karşılığı bile asgari ücretin hiç de adil olmadığını kanıtı gibidir.

Üreten ve yaratan Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkı, bu "en"leri hak etmemektedir.

Hak ettiğimiz insanca ücret ise üreten ve yaratan olduğumuzun farkına vardığımızda, yazgımızı elimize aldığımızda değişecektir....

* DİSK ve Türk-İş verilerinden yararlanılmıştır.

Başkanlık dayatması

10 Aralık, Beşiktaş katliamı. 17 Aralık, Kayseri katliamı. 19 Aralık, Ankara'da Rusya büyükelçisine suikast. 1 Ocak, İstanbul Reina katliamı. 5 Ocak, İzmir'de Adliye saldırısı. Toplam, bir aydan kısa süre içinde beş büyük kontrgerilla operasyonu.

Halkın derdi

Demek oluyor ki, Türkiye Amerikan emperyalizminin dinci-mezhepçi ve etnik-şovenist terör çeteleri eliyle yürüttüğü silahlı saldırı altında. Emperyalizm ve işbirlikçileri "Yeni Sevr"i dayatıyor.

Böyle bir durumda, gözünü hırs bürümemiş, akli başında herkese düşen görev, Türkiye halkının en geniş birliğini sağlamaktır. Büyük kitlelerin karşılıklı önyargılarını gidermek, bütün ulusal demokratik güçleri emperyalizmin silahlı saldırısına karşı bir araya getirmek herkesin boynunun borcudur.

Birilerinin derdi

Erdoğan-AKP yönetimi bütün bu vahim gerçeklere rağmen, Türkiye halkını ikiye bölen başkanlık projesinden vazgeçmedi. Türkiye devriminin 140 yıl önce 23 Aralık 1876'da ilk anayasayla başlattığı

Meclis yönetimi geleneğini ortadan kaldırıp tek kişi yönetimine dönüş hayalini gerçekleştirmek için MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'yle anlaşta.

Meclis süreci

AKP'nin tam da Beşiktaş katliamı günü 10 Aralık 2016'da Meclise sunduğu 21 maddeli anayasa değişikliği teklifinin ön görüşmeleri 20 Aralık'ta Anayasa Komisyonunda başladı. 30 Aralık'ta 18 maddeye indirilerek kabul edilen teklif, 9 Ocak 2017'de Meclis Genel Kurulunda görüşülmeye başlandı.

Teklifin Türkiye Büyük Millet Meclisindeki birinci tur görüşmeleri ve oylamaları 15 Ocak gecesi tamamlandı. Teklif MHP'nin desteğiyle referandum aralığında kabul edildi.

Teklifin belirleyici nitelikteki ikinci tur görüşmeleri ve oylamaları 18 Ocak'ta başladı, 21 Ocak günü sabaha karşı tamamlandı. Teklifin tümü 339 kabul oyuyla referandum aralığında kabul edildi.

Kısacası, AKP'nin teklifi MHP'li bir kısım milletvekilinin desteğiyle Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçirildi ve kanunlaştı.

Onay

Cumhurbaşkanı Erdoğan Türkiye Büyük Millet Meclisinde referandum aralığında kabul edilen Anayasa Değişikliği Kanununu 11 Şubat'ta onayladı. Kanunun aynı tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmesi üzerine Yüksek Seçim Kurulu başkanlık rejimi konusundaki referandumun 16 Nisan'da yapılacağını ilan etti.

Halk hayır diyecek

Fakat yanlış hesap 16 Nisan'da halktan dönecek. Halk başkanlık dayatmasını geri çevirecek. Tıpkı 15 Temmuz'da Meclisi bombalayan Amerikancı-Fethullahçı darbecilerin istediği gibi Meclisin kolunu kanadını kıran, Bakanlar Kurulunu ve Başbakanı ortadan kaldıran, siyasal partileri işlevsizleştiren, neredeyse mutlak iktidarı tek kişiye devrederek Cumhuriyeti yıkan bu değişikliğe, halk hayır diyecek.

Suriye zafer yolunda

Suriye halkının 2011'de başlayan emperyalist-gerici istilaya karşı direniş savaşı yedinci yılına girdi. Savaşın altıncı yılı biterken Halep'i kurtararak stratejik üstünlüğü ele geçiren Suriye ordusu, yedinci yılın ilk aylarında Şam kırsalı ile Humus kırsalını da mezhepçi terör çetelerinden temizleyerek kesin zafer yolunda ilerlemeyi sürdürdü. Sırada, IŞİD'in işgali altında bulunan Rakka'nın, bir bölümü IŞİD'in işgali altında bulunan Deyrizor'un, El Kaide'nin işgali altında bulunan İdlib'in kurtarılması var.

Emperyalizmin yeni oyunları

Ne var ki, emperyalist ve gerici güçler, bir vuruşta devirebileceklerini sandıkları Suriye'nin her şeye rağmen ayakta durmasını ve zafere ilerlemesini hâlâ içlerine sindiremediler. Suriye'yi birbirine düşman mezhepsel ve etnik devletçiklere bölme planının toptan çökmesini önlemek amacıyla yeni oyunlara yöneldiler.

Bir yandan, dinci-mezhepçi terör çetelerinin kesin yenilgisini geciktirmek amacıyla onlara yeni silahlar veriyorlar. Bir yandan, PKK/PYD güçlerini hızla ağır silahlarla donatıyor ve eğitiyorlar. ABD, uluslararası hukuku açıkça

çiğneyerek PKK/PYD bölgesinde altı askerî üs kurdu. PKK/PYD güçlerini yönetmek üzere bölgedeki Amerikan özel kuvvet birliğine takviye güçler gönderdi, asker sayısını ikiye katladı.

ABD, öte yandan da, AKP'yle pazarlıklara devam ediyor. Türkiye'yi PKK/PYD ile uzlaştırmak; Rusya, İran, Türkiye (ve dolaylı olarak Suriye) işbirliğiyle kurulan Astana sürecini bitirmek; Türkiye'yi Suriye, İran, Rusya direniş cephesine karşı konumlandırmak; Türkiye'nin Astana sürecine katılması karşılığında direniş cephesinin müsaadesiyle yürüttüğü Fırat Kalkanı harekâtıyla Cerablus-El Bab bölgesinde IŞİD'i kovarak elde ettiği 2200 kilometrekarelik geçici varlığını Suriye merkezî yönetimine karşı kalıcı bir koza çevirmek istiyor.

Oyunlar fayda etmeyecek

Ne yapsalar boşuna. Suriye halkı ve ordusu, emperyalizmin ve gericiliğin her yöntemine karşı daha etkili yöntemlerle yanıt verecek güce, bilgiye ve ustalığa sahiptir. Suriye, İran, Rusya direniş cephesi, emperyalist savaş blokunun türlü oyunlarını boşa çıkaracak güce ve özgüvene sahiptir.

Kimsenin kuşkusu olmasın, Suriye yurtseverliği Kürt toplumunun çok büyük çoğunluğu için ortak değerdir. Kürt halkı emperyalizmin askeri olmayı reddedecektir. Emperyalizmin ayarttığı etnik-şovenist yöneticilere kulak asmayacaktır. Suriye halkından ve antiemperyalist direniş cephesinden kopmayacaktır.

Türkiye halkı, AKP'nin gelgit aklıyla yeni felaketlere yol açmasını önleyecektir. Suriye'nin toprak bütünlüğüne saygı gösterecektir. Suriye'yle kesin dostluk

kurulmasını sağlayacaktır. Suriye, İran, Rusya cephesiyle kalıcı işbirliğine yönelecektir. Fırat Kalkanı harekâtının sona ermesini olumlu bulan Türkiye'nin yurtsever güçleri, bu harekâtın kazanımlarının emperyalizme ve gericiliğe peşkeş çekilmesine izin vermeyecektir.

Zafer Suriye'nin olacaktır. Suriye'nin zaferi aynı zamanda Türkiye'nin zaferi olacaktır. Suriye'nin zaferi aynı zamanda antiemperyalist direniş cephesinin zaferi olacaktır.

16 Mart Beyazıt ve Halepçe Katliamları yıldönümlerinde anıldı

16 Mart Beyazıt ve Halepçe Katliamlarında hayatını kaybedenler için katliamların yıl dönümünde İstanbul Üniversitesi'nde eylem yapıldı. Eczacılık Fakültesi önünde bir araya gelen öğrenciler "Dünden bugüne üniversite katliamlara hayır diyor" yazılı pankartla Beyazıt Marşı'nı söyleyerek katliamlar zihnietine hayır dedi. Eylem esnasında sık sık "16 Mart'ı unutmama, unutturma", "Beyazıt faşizme mezar olacak", "Faşizme karşı omuz omuza" sloganları atıldı.

Eylemde ilk olarak KHK ile ihraç edilen akademisyen Levent Dölek söz aldı. Dölek konuşmasında "İktidar bizleri suç işlediğimiz için değil, idari tasarruf olarak ihraç ettiğini itiraf etti. Bizim onlara sadakatle bağlı olmamızı bekliyorlar ama biz halkımıza, işçilere, emekçilere sadakatle bağlıyız" dedi. Ardından 78'liler Girişimi adına söz alan Hüseyin Soylu ise NATO

kontrgerilla eylemlerinin ülkemizde yıllardır sürdüğünü, 1 Mayıs 1977'de yapılan katliamın 1978'de İstanbul Üniversitesi öğrencileri hedef alınarak devam ettiğini belirtti.

Ardından öğrenciler adına basın açıklaması okundu. Açıklamada; devletin yükselen gençlik hareketini bastırmak için çete-devlet-NATO işbirliğiyle devrimci öğrencileri katlederek mücadeleyi sindirmeyi amaçlamış olduğu, bu katliamın Türkiye'de işlenen onca katliam gibi karanlıkta bırakıldığı ifade edildi. İktidarın OHAL ile yarattığı

fiili durumu yasallaştırmak için anayasa değişikliğiyle başkanlık sistemini geçirmek istedikleri vurgulandı. Üniversitelilerin başkanlık sistemini ve bu iktidarın gençliğe vaat edebileceği hiçbir şey olmadığını iyi bildiği ifade edildi. "Başkanlığa da, katliamlara da bin defa 'hayır' diyoruz" denildi.

Basın açıklamasının ardından tekrar Beyazıt Marşı okundu ve katliamda hayatını kaybedenlerin anısına Eczacılık Fakültesinin önüne karanfil bırakılarak eylem noktalandı.

16 Mart'ta Beyazıt ve Halepçe'de neler olmuştu?

1970'li yıllarda dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Türkiye'de de öğrenci hareketleri yükselişe geçmişti. Egemenler açısından bu yükselen gençlik hareketini bastırmak gerekiyordu. Bu yüzden egemenler kanlı planlarını hazırladılar ve öğrenci hareketinin en güçlü olduğu yerlerden biri olan İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi önüne 16 Mart 1978'de bomba attırdılar. Patlamada üçü İGD'li, üçü TIP'li ve biri de DEV-GENÇ'li olmak üzere yedi devrimci öğrenci katledildi.

16 Mart 1988'de de Halepçe'de bulunan beş bin Kürt ABD, Fransa ve Almanya'dan temin edilen kimyasal silahlarla Irak yönetimi tarafından katledildi. Tarihe kara bir leke olarak geçen katliamı ABD ve Avrupa egemenleri yıllar sonra kınadılar.

YGS'de 9.45 mağdurları

Bu sene gerçekleştirilen YGS sınavında, ÖSYM yeni bir uygulama başlattı. Sınav salonlarının kapıları saat 9.45'te kapatıldı ve öğrenciler bir dakika bile geç kalsa içeri alınmadı. Çok sayıda öğrencinin aylardır verdikleri emek, ÖSYM'nin aşırı katı uygulaması nedeniyle boşa gitti.

Öğrencilere ve velilere yeteri kadar duyurulmayan, birçok öğrencinin mağdur olmasına sebep olan ve mazeretlerin hiçe sayıldığı bu uygulamada suçu kime yüklemeliyiz? Kafalarına göre değiştirdikleri ve her defasında içerisinde yanlış işleyen şeyleri barındıran bu eğitim sisteminde yaşanan olumsuzluklara şaşırılmamalıdır.

Sistem, gençlerin tüm hayatını bir sınava bağlıyor ve bununla da kalmayarak işini zorlaştırmak için elinden geleni yapıyor. Bir dakika yüzünden yüzlerce gencin emeğini ve umutlarını yok ediyor. Bir insanın emeği bu kadar kolay hiçe sayılır mı? Sınav salonunun kapıları önünde ağlayanlar, on saniyeyle sınava alınmayanlar, mesaisinin geç bitmesi sebebiyle sınava yetişemeyen emekçi genç her şeyi özetler nitelikte.

Bizler bu sisteme geçit vermeyiz, aydınlık yarınlar için mücadeleye devam!

öyküm bozkurt

Gençlik Başkanlığa "HAYIR" diyor!

Türkiye halkı son iki yıldır emperyalizm eliyle hortlatılan bir kâbusu yaşıyor. Üst üste patlatılan bombalar ve terör eylemleri, 15 Temmuz darbe girişimi, darbe ortamını aratmayacak OHAL, KHK uygulamaları, gaspedilen haklar, işten çıkarmalar... Tam da böylesi bir ortamda AKP eliyle bir başkanlık dayatması Türkiye halklarının önüne getirildi. Küçük iktidar hırsıyla Türkiye halkını bölen, cumhuriyetin bütün kazanımlarını Tanzimat Dönemi öncesine götürmek isteyen ve işçilerin, gençlerin, kadınların kısacası Türkiye'nin geleceğini bir kişinin iki dudağının arasına hapsedmeyi amaçlayan başkanlık sistemine karşı toplumun farklı farklı birçok kesiminden "Hayır" sesleri yükseliyor.

Laik ve Bilimsel Eğitim için

BAŞKANLIĞA

HAYIR !

Getirilmesi planlanan sultanlık rejimine karşı gençler "Vatan, Cumhuriyet ve Emek için 'Hayır' diyor. Türkiye halkları Amerikan emperyalizminin saldırısı altındayken toplumu ortadan ikiye bölen başkanlık dayatmasına karşı İlerici Gençler "HAYIR" çalışmalarını sürdürüyor.

"Çünkü başkanlık halkın iradesini yok etmektir. Başkanlık sultanlık rejimidir. Başkanlık Türkiye'yi tanzimat öncesine döndürmek demektir. ABD'nin silahlı saldırısı altındaki ülkemizi savunmasız bırakmaktır. Toplum

birbirine kırdırmaktır." diyen İlerici Gençler Başkanlık referandumuyla ilgili pullamalar hazırladılar. İstanbul, Ankara ve Bursa'da pullama çalışması yapan gençler, Türkiye gençliğini "Hayır" demeye çağırıldılar.

GENÇ İŞSİZLİK ORANI %20

Güvenceli GELECEK ve İŞ için

BAŞKANLIĞA HAYIR !

ABD'de Trump dönemi

Cumhuriyetçi Partinin adayı olarak girdiği 8 Kasım 2016 seçimini kazanan Donald Trump, 20 Ocak 2017'de ABD başkanı olarak göreve başladı.

Amerikan kapitalist emperyalist sisteminin belirleyici kurumsal nitelikleri açısından değerlendirdiğimizde, ilginç ve olumlu olan nokta, seçimi dolar milyarderi büyük bir kapitalist olan Trump'un kazanması değildir. İlginç ve olumlu olan nokta, seçime Demokrat Partinin adayı olarak giren ve görevdeki başkan Barack Obama'nın da desteğini alan Hillary Clinton'un yenilmesidir.

Clinton'un yenilgisi

Mali oligarşinin has temsilcisi olan Hillary Clinton Amerikan yerleşik düzeninin, derin devletin, kapitalist medyanın, NATO'nun, AB ve Japonya emperyalist çevrelerinin, İsrail ve Arabistan başta olmak üzere işbirlikçi gerici güçlerin her türlü yardımına rağmen seçimi kaybetti.

Clinton'un yenilmesi, kapitalizmin neoliberal saldırısıyla işsizliğe, yoksulluğa, güvensizliğe mahkûm edilen Amerikan işçi sınıfı ile emekçilerin küresel neoliberal kapitalizme duydukları öfkenin ne kadar büyük olduğunu gösteriyor. Bankerlerin ve

borsacıların inanılmaz vurgunları karşısında ağır kayba uğrayan küçük ve orta işletme sahiplerinin de bu derin öfkeyi paylaştıklarını ortaya koyuyor.

Trump'un demagojisi

Kendisini halkın "yerli ve milli" temsilcisi olarak sunan Donald Trump kuşkusuz tipik aşırı sağcı bir demagog olarak davranıyor. "Halkına yabancılaşmış Vaşington elitlerine" veryansın ederken, kapitalist emperyalist oligarşinin farklı bir kesimine öncelik veriyor olsa da, yine de büyük kapitalistlere ve emperyalizme hizmet ediyor. İşçilerin, emekçilerin, küçük ve orta işletme sahiplerinin bankerlere ve borsacılara yönelik öfkesini büyük reel sektör kapitalistlerinin çıkarlarını ilerletmek için kullanıyor. İşçileri, emekçileri korumuyor. Halkın, sade vatandaşların öfkesini göçmenlere, yabancı ülkelere, Çin'e, aydınlara yöneltiyor. Beyaz ırkçılığını, Hıristiyan dinciliğini, yabancı düşmanlığını, maçoluğu körüklüyor.

Trump'un vaatleri

Mali oligarşinin has adayına karşı sömürülen, ezilen, kayba uğrayan kesimlerin sözcüsü olduğunu iddia eden Trump, ekonomi alanında resmen korumacılık uygulayacağını, küreselleşmeyle işini kaybeden işçilere iş sağlamak için Amerikan şirketlerinin ülke içi yatırımlarını teşvik edeceğini, ucuz ithalatla rekabet edemeyen yerli sanayici ve tüccarları destekleyeceğini, yerli mal kullanımını arttıracığını, asgari ücreti ve ortalama ücretleri yükselteceğini vaat etti

Bu vaatlerin uygulanması egemen neoliberal dogmayı çürüteceği gibi,

dünyada ticaret savaşlarını şiddetlendirecek ve emperyalist blokun 3 ayağı (ABD, AB, Japonya) arasındaki uyumu bozacaktır.

Trump, dış politika alanında, Rusya'yla savaşmayacağını, bu ülkeyle işbirliği yolları arayacağını, Çin'e, Kuzey Kore'ye ve İran'a ise "haddini bildireceğini", NATO'ya öncelik vermeyeceğini, Müslüman Kardeşler, El Kaide ve IŞİD dahil İslamcı terörle savaşacağını ilan etti.

Bu görüşlerini hayata geçirmek için Michael Flynn adlı emekli bir generali ulusal güvenlik danışmanı, Exxon Mobil baş yöneticisi Reks Tillerson'u dışişleri bakanı yaptı. Kabinesinin büyük çoğunluğunu ise yerleşik düzenin, derin devletin, kapitalist medyanın kabul edebileceği isimlerle doldurdu.

Derin devletin tepkisi

Amerikan emperyalizminin en saldırgan, en emperyalist kesimlerini temsil eden yerleşik düzenin, derin devletin, kapitalist medyanın Çin, Kuzey Kore ve bazı nüanslar dışında İran konusunda Trump'a itirazı olmadı. Fakat bu çevreler Rusya'yla işbirliği önerisine ve NATO'ya öncelik vermeme politikasına karşı çok ağır bir psikolojik savaş başlattılar. IŞİD neyse de, bir ölçüde El Kaide ve özellikle Müslüman Kardeşler örgütünü terörist saymaya karşı büyük bir itiraz kampanyasını da bu psikolojik savaşın bir parçası olarak düzenlediler. Bunun ABD güvenliğine zarar vereceğini, Rusya'nın işine yarayacağını, ABD'yi dost ve müttefiklerinden uzaklaştıracağını iddia ettiler.

Trump geri adım atıyor

Bu psikolojik savaşa dayanamayan

Trump, Michael Flynn'i çok kısa sürede görevden almak zorunda kaldı. Yerine amansız Rusya düşmanı, NATO'cu görevli bir general olan Herbert McMaster'i getirdi. Ne kadar inanılmaz görünürse görünsün, şu anda ABD Başkanı Trump yerleşik düzenin has temsilcileri tarafından "Rus ajanı" olmakla suçlanıyor ve geleneksel Rusya düşmanı, NATO'cu çizgiye ve İslamcı terör çetelerini vurucu güç olarak kullanma politikasına tez elden dönmesi için sıkıştırılıyor.

Fay hattı

Clinton'un değil de, Trump'un seçilmesi Amerikan emperyalizminin niteliğinde herhangi bir değişiklik yaratmadı. Fakat bu gelişme, ABD'de egemenler arasındaki yarılmanın ürünü olduğu gibi bu yarılmayı daha da derinleştiriyor. Egemenler arasındaki sözkonusu yarıma, Amerikan kapitalist emperyalist oligarşisi ile başta işçiler, emekçiler olmak üzere Amerikan halkı arasındaki büyük fay hattının harekete geçtiğinin belirtisi olarak görülmelidir.

Egemenler arasındaki yarılmaya bağlı olarak Trump sonuçta iç ve dış politikalarını somutlaştırmak zorunda kalacak. Trump yönetiminin politikaları hangi şekilde somutlaşırsa somutlaşırsın, Amerikan halkı dünya halklarının küresel neoliberal kapitalist emperyalist savaş blokuna karşı mücadelesinde daha aktif olarak yer alacak. Bize düşen, emperyalizmin kurumsal nitelikleri konusunda herhangi bir tereddüde kapılmadan ABD'nin başını çektiği savaş blokuna ve uzantılarına karşı mücadeleyi yükseltmektir.

"Eleştirinin imkânsız olduğu üniversite, üniversite değildir"

22 Şubat'ta YÖK'ten gönderilen yazı ile Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü öğretim üyelerinden Doç. Dr. Noémi Lévy-Aksu ile Sosyoloji Bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Abbas Vali'nin çalışma izinlerinin YÖK tarafından iptal edildiği duyurulmuştu.

Yazılı bildirimden ardından sözleşmesi iptal edilen Levy-Aksu'nun Aralık ayında YÖK'ün de onayıyla sözleşmesinin yenilenmiş olduğu, Abbas Vali'nin ise kısa süre önce kendi isteği ile Boğaziçi Üniversitesi'nden ayrıldığı ortaya çıktı.

Levy-Aksu, kararın Barış için Akademisyenler Bildirisine imzacı olmasından dolayı alındığını belirtti. Bu karar ile Noemi Levy-Aksu, bildiriye imzası bulunup Boğaziçi Üniversitesinden gönderilen ilk imzacı akademisyen oldu.

YÖK'ün bildiri üzerine Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyeleri 13 Mart'ta üniversitenin süreç ve kurullarını tamamen dışlayan bu kararı, akademik ilkelere ve özerkliğe aykırı bulduklarını açıklayan basın açıklaması gerçekleştirdi. Açıklamada şöyle denildi: "Üniversitemizin Tarih Bölümü öğretim üyelerinden Doç. Dr. Noémi Lévy-Aksu ile Sosyoloji Bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Abbas Vali'nin çalışma izinlerinin 22 Şubat tarihinde YÖK yürütme kurulu tarafından iptal edildiğini öğrenmiş bulunuyoruz. Üniversitemizin süreç ve kurullarını tamamen dışlayan bu kararı,

akademik ilkelermize ve özerkliğe aykırı bulduğumuzu ve bu karar geri alınıncaya kadar konunun takipçisi olacağımızı duyuruyoruz."

Açıklamanın sonunda söz alan Noémi Lévy-Aksu "Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyelerinin tepkisi bir ilk. Umarım başka üniversitelere örnek olacaktır. YÖK'ün bu kararı yalnızca Üniversitenin akademik ilkelere değil, ifade özgürlüğüne karşı bir saldırıdır. Türkiye'nin birçok üniversitesinde eleştirel seslere karşı yapılan saldırılardan farksızdır. Eleştirinin imkânsız olduğu üniversite, üniversite değildir, muhalefetin susturulduğu bir demokrasi de, demokrasi değildir. Barış, demokrasi ve üniversite için mücadele etmeye devam edeceğim" açıklamasında bulundu.

Yapılan basın açıklamasına üniversitesi öğrencileri ve Eğitim-Sen temsilciliği de destek verdi.

DENİZE ULAŞMAYA ÇALIŞAN BİR KÜÇÜK KARA BALIK: SAMED BEHRENGİ

“Ustalaştık biraz daha taşı kırmakta, dostu düşmandan ayırmakta” (Nâzım Hikmet)

Hiç Behrengi kitabını okumamış olanları görünce o kadar üzülüyorum ki... Eksik büyümüşler diyorum içimden...

Kitapların nasıl yoldaşlık ettiğine ve insan yaşamında nasıl bir koçbaşı etkisi yaptığına en iyi örneklerden biri olarak gösterilen *Küçük Kara Balık*'in yazarı Behrengi, çocuklarına şöyle seslenir bir yazısında; “Toplumu tanımanın birkaç yolu vardır çocuklarım. Köylere ve kentlere gitmek, çeşitli insanlarla bağ kurmak bunun sağlam yollarından biridir. Bir başka yolu da okumaktır. Doğal olarak her kitabı değil. En azından her kitabın bir kez okunmasının yararlı olacağını iddia eden bazı kimseler bulunabilir. Bu iddia anlamsızdır. Dünyada dörtte birini okuyabileceğimiz, yaşamımızı zenginleştirecek o kadar iyi kitap yoktur. Bize sunulan kitapların hem en iyisini seçmeliyiz, hem de bizim çeşitli sorunlarımıza cevap verenlerini. Toplumsal ilişkilerin nedenlerini cevaplandırarak, oluşumlarını açıklayanlarını. Kitaplar toplumumuzu ve öteki ulusları bilgilendirmek ve bize toplumsal hastalıkları göstermek zorundadır. Tümüyle değerli olan öyküler bize, toplumumuzun resmini çizebilir ve nedenlerini açıklayabilir. Öyküler sadece kendilerini okuyanları eğlendirmezler. Bu yüzden ben de, akıllı çocukların benim öykülerimi eğlenmek için değil, öğrenip bilgilennemeleri için okumalarını istiyorum...”

Behrengi'nin ölümünden sonra, “*Mâhi-yi Siyâh-i Kûçûlü*” (*Küçük Kara Balık*) adlı öyküsü, öldürüldüğü 1968 yılında; 6. Uluslararası İtalya Bologna (Buluni Ödülü) ve Bratislava Çocuk Kitapları Festivalleri'nde en iyi çocuk kitabı dalında ödüller alır. Ancak ne yazık ki, hâlâ dünyanın en güzel çocuk kitaplarından biri kabul edilen *Küçük Kara Balık*'in bu denizler ötesi yolculuğunu göremez 29 yaşında öldürülen Behrengi...

1968 yılında, İran'da da, Şûrâ-yi Kitâb-i Kûdek (Çocuk Kitapları Şurası) tarafından yılın en iyi kitabı seçilir *Küçük Kara Balık*. Bu uluslararası şöhrat nedeniyle olacak ki, Behrengi'nin tüm kitapları ülkesinde yasaklanmışken, yalnızca bu eseri yasaklanmaktan kurtulur. Bundan daha da ilginç, Şah'ın eşi Farah Şahbanu'nun yönetimindeki “Çocuk ve Gençlerin Düşünsel Eğitimi Encümeni”, bu öyküyü çok güzel resimlerle birlikte kaliteli kâğıda bastırıp yayımlar. (Prof. Dr. Brad Hunsen'in “*Samed Behrengi, Al-i Ahmed, ve Ali Şeraiti'nin Bakış Açısıyla İran'da Batıcılık*” adlı İncelemesi, Ekin Yayınları, 1998, s. 254) Yıllar sonra, 2014'te de, en güzel çocuk masalı dalında, Hans Christian Andersen Ödülü de bu kitaba verilir.

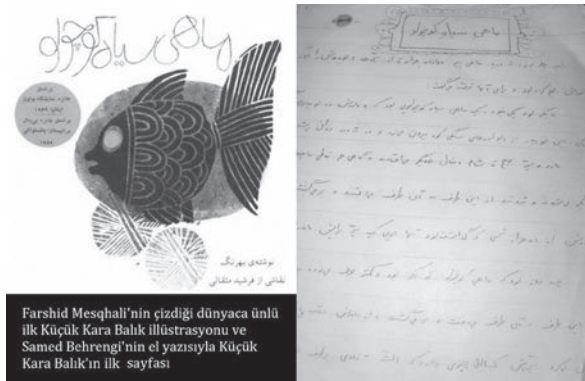
Küçük Kara Balık'in ülkemizdeki yolculuğuna baktığımızdaysa, Türkiye'de ilk basımının, Arkadaş Kitaplar Çocuk Dizisi'nin 6 numaralı kitabı olarak, Hale Kuntay çevirisiyle 1975 yılında olduğunu görürüz. Kitap, Türk ressamı ve karikatürist Mehmet Sönmez tarafından resimlenmişti. Bu çizimleriyle, iki ayrı illüstrasyon ödülü kazandığını bildiğimiz ve hafızalarımıza kazınan o resimler, bu konuda basılı dünya kitapları arasında en iyi *Küçük Kara Balık* çizimlerinden biri kabul edilir.

12 Eylül darbesinde Türkiye'de yasaklanır Behrengi kitapları. Kütüphanelerden toplanır ve imha edilir. Hâlen İran'da da yasaklı kitaplar listesinde bulunan ve çocuklar için yazılan bir masal kitabı olmanın ötesinde, adalet, eşitlik, dogmayı sorgulama, vazgeçmemek üzere direnmeyi vurgulayan bir başyapıt sayılan *Küçük Kara Balık*, taşıdığı evrensel değerler ve zamanı yenen savlarıyla sonsuz-

luğu yakalamıştır bence... Ki; başka türlü de olabirir peşinden gitmeye karar veren *Küçük Kara Balık*, onu da kendilerine benzemeye zorlayan ve onun önüne geçen gelenekçi, şükürücü ve kaderci arkadaşlarına ne der? “Durmadan düşünmenin bir yararı yok. İlerlemek istiyorsak harekete geçmeliyiz.”

1967 yılında yazılmış olan *Küçük Kara Balık*'i, o yıllarda Farshid Mesqhalî adındaki illüstrasyonist resimlemiş; dünya daha çok Mesqhalî'nin çizgileriyle tanımıştır *Küçük Kara Balık*'i... Mesqhalî, yaptığı resimlerle ertesi yıl 6. Bologna Çocuk Kitapları Fuarı'nda ve 1974 yılında illüstrasyon dalında Hans Christian Andersen ödülüne değer görülecektir...

Kitabı Azeri diline Muhammed İshraqî çevirirken kitabın adına sadık kalmış ve kitap Azeri dilinde “*Balaca Gara Balıq*” adıyla yayınlanmıştır. Tüm dünyada tanınmasını sağlayan İngiliz çevirmenlerse, Mary ve Eric Hooglund çiftidir. Onlar da kitabın adına sadık kalmışlar ve dünya “*The Little Black Fish*” adıyla tanımıştır kitabı. Almanca'da “*Der Kleine Schwarze Fisch*” adıyla bilinen kitap, Fransızca'da “*Petit Poisson Noir*”, İtalyanca'da “*Il Pesciolino Nero*”, İsveç dilinde “*Den Lille Svarta Fisken*”, Rusça'da “*Маленькая черная рыба*”, Çek dilinde “*Malé černé Ryby*”, İspanyolca'da “*Pequeño Pez Negro*”, “Kürtçe'de “*Masireşe Biçuk*” ve yerel bir dil olan Lazca'da henüz yayınlanan “*Uça Çxomina*” adlarıyla bilinir.

Şimdi Türkiye'deki kaynaklarda daha önce yayınlanmadığını bildiğim bir iki gözlem notumu paylaşmak istiyorum. *Küçük Kara Balık*, yazarı Samed Behrengi'nin adıyla o kadar özdeşleşmiştir ki, Samed'in mezar taşında bile *Küçük Kara Balık*'in izleri vardır. Daha önce kırılan mezar taşında da olan bir ibare, sonradan yeniden yapılan mezar taşına da aynı sözlerle işlenmiştir. Samed Behrengi'nin Tebriz-İmamiye Mezarlığı'ndaki mermerden ve dik duran mezar taşının üzerine şu ifade kazınmıştır: “Samed, Aras'ın dalgalarıyla denize kavuştu.” Dik duran mermer mezar taşının bağlı olduğu mezarın yine mermerden olan gövdesindeyse bir şiir yazılıdır. Bu şiir, İran'lı şair Mustafa Rahimi'nin bir şiirinden alıntıdır.

“Ey vefasız bahar / Dün benim hayatıma nazlı bir rüzgâr gibi geldiğin zaman / Getirdiğin çiçeklerin kokusu benim aklımı alırdı / Ama artık senin goncaların benim kalbimde açılmayacak / Senin ay mehtabının güzelliği benim kara gözlerimde kaldı / Senin ateşten alevlerinin savrulması benim ruhumda söndü”

(Meraklısına not; Samed Behrengi'nin mezarının üstündeki bu şiiri, en küçük kardeşi Cafer'in seçtiğini söyledi bana Esed Behrengi'nin kızı, matematik öğretmeni olan Aida Hagigifert. Hatta mermere bu şiiri işleyen mermercinin adını da not almışım; Mirali Ekber Hetçar.)

Samed'in mezarı başında bir de metal bir tabela vardır. Tabelada, Samed'in son derece hüzünlü bir fotoğrafı resmedilmiştir. Ancak bu resmin bir özelliği vardır. Resimde Samed'in saçları, küçük kara bir balık gibi işlenmiştir. Altındaysa son derece hüzünlü olan şu not görülür:

“Samed, küçücük bir nehirden, büyük bir denize yol açan ve binlerce altın renkli balığı uyandıran küçük kara bir balıktır.”

Dünya çocuk edebiyatının küçük kara balığı Samed Behrengi, 29 yıllık kısacık sayılacak hayatında bile, varmak istediği denize ulaşmıştır bence. Sonsuzlukta, süzülerek yüzerken: “Şimdi artık ölüm korkutmuyor beni” der, “Önemli olan bu değil. Önemli olan benim yaşamımın ya da ölümümün başkaları üzerinde bırakacağı etkidir.”

Samed Behrengi'nin mezarı başında onu ve inanimiş mücadelesini düşünürken bu inancı uğruna ve vazgeçmeyen duruşuyla ölümü göze alan bu güzel insanın, nereden geldiğini o an anlayamadığım sesi çalındı kulağımda. Sanki mezar dile geldi de konuştu benimle.

“Çocuğa, ülkesinde hâlâ eti, peyniri aydan aya, bayramdan bayrama, yıldan yıla bile göremeyen başka çocukların da bulunduğunu acaba söylememek mi gerekir? Çocuğa, dünyada yaşayan insanların yarısından çoğunun aç olduğunu acaba söylememeli miyiz? Bu açlığın nedenlerini, nasıl ortadan kaldırılacağını acaba anlatmamalı mıyız? Yalan söylemeyi niçin kötülüyoruz? Niçin hırsızlık kötüdür diyoruz? Çocuklarımıza niçin büyüklerine baş eğmesini öğütüyoruz? Bunları öğretiyoruz da, bir toplumda yalanların, hırsızlıkların nasıl ortaya çıktığını, neden böylesine yaygınlaştığını, bütün bunların nedenlerini çocuğa niçin anlatmıyoruz? Niçin onu gerçeklerle aydınlatmıyoruz? Yoksula yardım etmek gerektiğini öğretiyoruz da, yoksulun neden yoksullaştığını çocuğa niçin öğretmiyoruz? Çocuklar için yazılan kitaplar, öyle güçlü bir anahtar olmalıdır ki, çocuk onunla, gerektiğinde toplumun çirkin yanlarıyla savaşılsın, gerektiğinde de sağlıklı bir toplumun sürekli olmasını sağlayabilsin..”

Siz de duyuyor musunuz Samed Behrengi'nin mezarından gelen bu sesi?

Dirmit Kız'ın hayatı

Bir rüyadan uyanır gibi başlayan oyunda, bir rüyaya girdiğinizi fark etmiyorsunuz.

Bu rüya Dirmit Kız'ın hayatıdır aslında. Tek başına bütün ailesini, evini, mahallesini, arkadaşlarını, hatta saksısını ve kuyusunu konuşturur. Dirmit Kız bu oyunda dünyasını konuşturur, ona bir dil kazandırır ve hayata kavuşturur. O çiçeğiyle konuşurken çiçeğinin cevap verdiğini duyar gibi olursunuz, kuyuyla konuşurken tulumbanın şapırtıları gelir kulağınıza.. Gerçeğin ve hayalin birbirine karıştığı, komedinin ve hüznün harmanlandığı bir oyun DİRMİT.

Köylü bir kızın, şehrin ve ailesinin yaratmış olduğu yalnızlığa kendi içinde yarattığı kalabalıklıkla çözüm bulmasını anlatan oyunda Dirmit'in renkli dünyasını deneyimliyoruz. Dirmit yerinde durmuyor, ne kadar cezalandırılrsa da, dayak yese, eve kapatılsa da hayal kurmaktan vazgeçmiyor. Kadın olmanın, hayal kurmanın, şiir yazmanın cezasını çekiyor. Bu oyun vazgeçmeme hakkında, umut ve umutsuzluk hakkında.. Gerçekçi bir dille yazılmış bir rüya adeta..

DİRMİT, Latife TEKİN'in "Sevgili Arsız Ölüm" kitabından sahneye uyarlandı. Oyunu bu kadar etkileyici yapan ise Nezaket ERDEN'in abartısız oyunculuğu ve DİRMİT'i içimize işletmesi. Bitirme projesi olarak yazılan oyunda Nezaket ERDEN'in başarılı performansı bizlere sahneyi ve oturduğumuz koltukları unutturup o dünyanın içine çekiyor.

Oyunu 9 - 23 - 30 Nisan 2017 tarihlerinde Pazar günleri saat 19.00'da Taksim'de Kumbaracı50 sahnesinde seyredebilirsiniz.

Kalbimin doğusu

"kalbimin doğusu,
her resme güneş çizen bir çocuktu..."
Didem Madak

Anne kuşlar taşındı mı gökyüzünden?

Günlerdir bu soru çınıyordu kulaklarında. Nerden gelir böyle sorular aklına, diye çıkışıvermişti kızgınlıkla.

Sana kızmıyorum ki ben. Ama günlerin ağırlığını nasıl anlatayım şimdi?

Bu sene okula başlayacaktı Solin. Gözleri gök mavi Solin.

- Anne gözlerimi göklerden mi aldım ben, diye sormuştu bir gün de.

- Evet, göklerden aldın.

- Peki kuşlar benim gözlerimde de uçarlarmı?

- Kuşların evi gökyüzü; yorulunca kanat çırpılmaktan ağaçların dallarına konarlar, bizim bahçeye gelirler.

- O zaman benim gözlerim de kuşların evi, değil mi anne?

Şaşkın şaşkın bakmıştı annesi, şimdi ne deseydi?

- Gökyüzü kuşların eviydi, ben gözlerimi gökyüzünden almışım, o zaman benim gözlerim de kuşların evi.

Günlerin ağırlığına isyan edercesine bağırmıştı annesi;

- Kuşların evi gökyüzü!...

Solin, annesinin tepkisine içerlemiş, kuşlar benim gözlerimde de uçsun diye inat etmişti çatacak kaşlarını.

O gün bugündür en çok kuşlarla arkadaştı Solin.

Solin demek çiçek tarlası demek. Annesi koymuştu bu adı ona. Ömrün çiçek tarlaları gibi rengârenk, çiçek tarlaları gibi ferah geçsin diye fısıldamıştı kulağına.

Ama günler ne rengârenk ne de ferah geçiyordu. Günler toz duman günler top tüfek, günler çiçeklere düşman günler kuşlara inat...

Solin günlerdir pencereye en yakın mesafeyi kolluyor. Dışarıyı görmenin başka mümkünü yok çünkü. Anlamaya çalışıyor. Geceleri sesler duyuyor derinlerden, uğultular... Bildik seslere benzemiyor duydukları. Zaten hiçbir şey bildiği gibi değil artık. Evin içinde anlayamadığı bir telaş. Kuşları da göremiyor sakın küsmüş olmasınlar.

Bir sabah kalabalık bir gürültüyle uyandı Solin. Eve misafir gelince hep mutlu olurdu. Hele ki yaşlıları varsa aralarında, bu sınırsız oyun, kuşlara yeni arkadaşlar demektir. Koşarak misafirlerin olduğu odaya geçti. Tam da düşündüğü gibi akrabaları gelmişti komşu köyden çoluk çocuk. Teyzesine, dayısına, yengesine sarıldıktan sonra çocukların yanında aldı soluğu.

Zeliş bir köşede elinde tahtadan yapılmış uçağıyla hiç konuşmadan duruyordu. Baran'la Memo taş boşlukta topaç çevirmeye başlamışlardı çoktan. Bu oyun Solin'e pek cazip gelmedi. Zaten akli Zeliş'te kalmıştı.

Zeliş, Solin'den büyüktü, 3. Sınıfa başlayacaktı bu sene. İkisi de birbirleriyle oyunlar oynamayı çok seviyordu. Özellikle de kuşları.. Bir keresinde kuşlar nerede uyuyor kanatları yorulunca diye meraklanıp evlerini aramaya karar vermişlerdi. Uzaklaştıkça uzaklaşmış gün kararınca evdekiler telaşla peşlerine düşmüş, ikisini koca bir ağacın gövdesinde birbirlerine sarılı bir hâlde

bulmuşlardı. O gün Solin annesine hak vermişti. Kuşların evi gökyüzüydü.

Usulca sokuldu Zeliş'e.

- Bahçeye çıkalım mı? Gökyüzünde kuşlara bakalım belki yorulunca dinlenmek için yanımıza gelirler. Gerçi annem bu günlerde bahçeye çıkmama izin vermiyor. Ama belki sen geldin diye izin verir. Ne dersin çıkalım mı bahçeye?

Zeliş bakışlarını elindeki tahta uçaktan usulca kaldırdı.

- Biliyor musun, bizim orada kuşları vuruyorlar.

Solin, gözlerini kocaman açıp bir süre kıpırtısız durdu. Sonra aniden çığlık çığığa koşarak çıktı odadan peşi sıra Zeliş de. Annesi sesin geldiği odaya doğru yöneldi telaşla.

Solin hiç susamayacakmış gibi ağlıyordu. Annesi hıçkırıklarından ne dediğini anlamıyordu. Çaresizce Zeliş'e çevirdi bakışlarını;

- Ne oldu Zeliş ha anlat hele ne oldu?

Zeliş, kuşlar, kuşlar.. diyebildi sadece sonra o da hıçkırıklara boğuldu. Evdekiler ne olduğunu anlamamanın telaşındaydılar. Baran'la Memo da topaçlarını fırlatıp sese doğru koşmuşlardı.

Annesi bu kez öfkesine hâkim olamadan bağırıldı.

- Ne olmuş kuşlara Solin de hele?

Gök mavi gözlerini annesine dikti Solin. Annesi kızının gözlerindeki dehşete anlam vermeye çalışıyordu.

- Kuşları benim gözlerime gömsünler anne, benim gözlerime...

Sözcükler dilinden gökyüzüne doğru yol alırken; Solin gözlerini yumdu sımsıkı...